

ZAKON O RUDARSTVU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**DIO PRVI – OPĆE ODREDBE****Članak 1.**

(Predmet Zakona)

(1) Ovim Zakonom uređuje se: pravni status rudnog bogatstva, odnosno mineralnih sirovina, način i uvjeti upravljanja mineralnim sirovinama, zaštita, izvođenje rudarskih radova, mjere zaštite na radu, obustava izvođenja i trajni prekid rudarskih radova, tehnička dokumentacija i projektiranje, rudarska mjerenja i rudarski planovi, inspekcijski nadzor, zaštita i uređenje prostora, kaznene odredbe i druga pitanja vezana uz upravljanje mineralnim sirovinama i izvođenje rudarskih radova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u nastavku teksta: Federacija).

(2) Rudno bogatstvo je dobro od općeg interesa i pod posebnom je zaštitom.

Članak 2.

(Pojašnjenje pojmova)

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) mineralne sirovine su neobnovljivo i obnovljivo rudno bogatstvo koje je moguće neposredno ili posredno gospodarski koristiti;
- b) upravljanje mineralnim sirovinama obuhvata sve postupke i radnje potrebne za racionalnu eksploataciju i korištenje mineralnih sirovina;
- c) rudnik je ograničeni zemljišni prostor na površini i/ili ispod površine zemlje gdje se vrši eksploatacija mineralnih sirovina uključujući opremu, strojeve, zgrade, građevinsku infrastrukturu, deponije, odlagališta, skladišta i druge objekte potrebne za izvođenje rudarskih radova;
- d) rudnik u pravnom smislu je gospodarsko društvo čija je temeljna djelatnost eksploatacija i prerada mineralnih sirovina;
- e) rudarski objekt je objekt u eksploatacijskom polju na površini i/ili ispod zemlje namijenjen eksploataciji mineralnih sirovina i izvođenju drugih rudarskih radova koji nisu direktno vezani uz eksploataciju mineralnih sirovina;
- f) rudarska infrastruktura su objekti, uređaji i instalacije koje omogućuju rad rudnika i isporuku mineralnih sirovina na tržište, kao što su komunalni priključci, pristupni putovi, industrijski/rudnički kolosijeci, cjevovodi i drugi transportni objekti i slično.
- g) prostor za otkopavanje je prostor na površini i/ili ispod zemlje, a sastoji se od zemljišta za pristup i zemljišta određenog za eksploataciju mineralnih sirovina, označen graničnim crtama između određenih geografskih koordinata povezanih na geodetsku mrežu;
- h) plan - karta rudničkog prostora je katastarska karta u propisanom mjerilu sa označenim granicama i brojevima parcela, koja na početku eksploatacije ne smije biti starija od šest mjeseci i mora se najmanje jednom godišnje dopunjavati;
- i) eksploatacija je vađenje mineralne sirovine iz ležišta i njena prerada odnosno oplemenjivanje;

- j) eksploatacija mineralnih sirovina obuhvata sve potrebne radnje da se dođe do mineralne sirovine u ležištu - uključujući otvaranje, pripremu za otkopavanje, otkopavanje i transport i dopremu na oplemenjivanje i /ili skladištenje;
- k) pod bušotinskom eksploatacijom mineralnih sirovina smatraju se metode izvođenja rudarskih radova na pripremi, otvaranju, bušenju eksploatacijskih bušotina, iznošenju mineralne sirovine kroz bušotinu bilo originalnom energijom koja je pohranjena u ležištu ili unošenjem energije, odnosno ubrizganog medija sa površine terena u ležište te deponovanje, prerada i transport mineralne sirovine;
- l) oplemenjivanje mineralnih sirovina je prerada mineralnih sirovina fizikalnim, fizikalno-kemijskim ili kemijskim postupcima radi odvajanja korisnih od nekorisnih sastojaka (minerala) s ciljem dobijanja prodajnih produkata i sastoji se od: sitnjenja (drobljenje i mljevenje), klasiranje (sijanje i klasiranje u fluidima), koncentracija (obogaćivanje, sortiranje i separiranje), odvodnjavanje (sedimentacija, filtracija i sušenje);
- m) skladištenje uključuje sve potrebne radnje za uskladištenje mineralnih sirovina u čvrstom, rasutom, tekućem i plinovitom stanju;
- n) rekultivacija otkopanih napuštenih i eksploatacijskih prostora, uključuje sve radnje koje je potrebno izvršiti na rudničkom prostoru u cilju završne sanacije i revitalizacije površina degradiranih rudarskim radovima sukladno rudarskom projektu;
- o) sanacija je skup mjera i aktivnosti kojima se uspostavlja stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete, odnosno onečišćenja okoliša uključujući uređenje prostora, revitalizaciju i rekultivaciju.
- p) eksploatacijsko polje je dio zemljine površine ograničeno pravim crtama, prirodnim ili umjetnim granicama koje se prostiru do određene dubine zemlje između vertikalnih ravni položenih kroz te granice, sa označenim točkama i definiranim koordinatama;
- r) geološka sredina za skladištenje ugljikovodika je poseban oblik skladišta koji se izrađuje u kompaktnom i neraspucalom stijenskom masivu;
- s) sigurnosni stup je zaštitno područje gdje nije dozvoljeno otkopavanje mineralnih sirovina, a namijenjen je za zaštitu podzemnih i površinskih objekata i dobara od općeg interesa;
- t) metoda otkopavanja je niz tehničkih postupaka, mjera, procesa i redoslijeda radnji kod otkopavanja mineralnih sirovina sa rudarskim radovima u okviru konstrukcijski određenih elemenata otkopnog polja ili otkopnog radilišta;
- u) jama je rudarski objekt ispod površine zemlje sa podzemnim načinom eksploatacije mineralnih sirovina;
- v) podzemnom eksploatacijom smatraju se metode izvođenja rudarskih radova na otvaranju, razradi, pripremi, otkopavanju, bušenju i miniranju, izradi podzemnih prostorija, transportu, izvozu, vjetrenju u podzemnim prostorijama i na otkopu, odvodnjavanju, uz pridržavanje mjera sigurnosti i zdravlja na radu i mjera zaštite okoliša;
- z) rudarsko postrojenje je skup uređaja i instalacija povezanih u funkcionalnu cjelinu kod kojih zajednička funkcija služi istom zajedničkom cilju;
- aa) otkopno polje ili revir je ograničeno područje za otkopavanje sa zasebnim ulaznim i izlaznim komunikacijskim putovima i putovima za zračnu struju sa specifičnim konstrukcijski određenim elementima, koje se može podijeliti na blokove, etaže, horizonte i pojedinačna radilišta;

- bb) rudarske podzemne prostorije su rudarski objekti koji služe za istraživanje, otvaranje, razradu, pripremanje i otkopavanje ležišta mineralne sirovine ispod površine zemlje;
- cc) otkopno radilište je dio otkopnog polja gdje se izvode radovi, radilišta imaju svoj naziv;
- dd) klasifikacija i kategorizacija mineralnih sirovina je postupak kojim se mineralne sirovine razvrstavaju u klase i kategorije prema osobinama, mogućnostima primjene, izdašnostima, stupnju istraženosti i ekonomske opravdanosti;
- ee) rezerve mineralnih sirovina su količine mineralnih sirovina utvrđene u ležištu;
- ff) pojave mineralnih sirovina su mineralne sirovine koje nisu dovoljno istražene ili izdašne za ekonomičnu eksploataciju;
- gg) rudno bogatstvo su sve mineralne sirovine iz članka 7. ovog Zakona koje se eksploatiraju pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom;
- hh) pristupno zemljište je zemljište preko kojeg je moguć pristup do prostora za eksploataciju;
- ii) pojava opasnosti je svaka pojava u procesu pripreme, istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina i pri obavljanju drugih rudarskih operacija, što ugrožava zdravlje i život ljudi, imovine i rudarske opreme, objekata i okoline;
- jj) rudarska metoda iskopa (ručno, mašinsko kopanje i bušačko-minerski radovi) i ugradnja osnovne podgrade pri izradi podzemnih rudarskih prostorija je metoda koja omogućava stabilnost i samonosivost prostora osiguranog osnovnom podgradom;
- kk) rudarski radovi su radovi koji se izvode u svrhu istraživanja, eksploatacije i oplemenjivanja mineralnih sirovina, rekultivacije i zatvaranja rudnika i rudarski radovi koji se izvode van eksploatacijskog polja (članak 8.);
- ll) rudarska metoda rada je metoda kod koje se primjenjuje tehnologija određena tehničkim propisima i propisima iz oblasti zaštite na radu u rudarstvu;
- mm) jedinica mjere mineralne sirovine u čvrstom stanju je kubični metar mineralne sirovine u ležištu;
- nn) čvrsto stanje mineralne sirovine podrazumijeva primarno stanje mineralne sirovine u ležištu;
- oo) površinski kop je rudarski objekt sa površinskim načinom eksploatacije mineralnih sirovina;
- pp) površinskom eksploatacijom smatraju se metode izvođenja rudarskih radova na pripremi, otvaranju, otkopavanju, transportu, odlaganju, odvodnjavanju i rekultivaciji površinskog kopa i odlagališta;
- rr) otkrivka je jalovi dio ležišta (zemljani ili stjenski materijal) koji je potrebno izmjestiti da bi se izvršilo vađenje korisne mineralne sirovine;
- ss) odlagalište je ograničeni prostor u i/ili van eksploatacijskog polja namijenjen za odlaganje otkrivke;
- tt) jalovina je zemljani ili stjenski materijal ili mulj nastao pri otkopavanju mineralnih sirovina površinskom ili podzemnom eksploatacijom, odnosno jalovi materijal koji nastaje nakon prerade mineralne sirovine postupcima odvajanja koji se poduzimaju radi izdvajanja korisne mineralne sirovine;
- uu) flotacijska jalovina je rudarski otpad dobijen u procesu flotacije mineralne sirovine,
- vv) podzemno spremište je uređen prostor za podzemno skladištenje plinova, tečnosti (osim vode) i čvrstih materija;
- zz) izvođač rudarskih radova je pravna osoba koja pruža usluge u obavljanju rudarskih radova kao gospodarske djelatnosti.

- aaa) poslodavac je pravna osoba koje na temelju ugovora o radu ili na drugim pravnim temeljima zapošljava radnika za koju radnik u radnom odnosu obavlja određene poslove.
- bbb) radnik je osoba koja radi kod poslodavca na temelju ugovora o radu ili drugim pravnim temeljem. Radnik može biti osoba koja samostalno obavlja povjerene poslove ili „poslove radi osposobljavanja“;
- ccc) mjeračka knjiga je tradicionalni naziv za tematski arhiviranu dokumentaciju sa sadržajem o izvršenim poslovima iz oblasti rudarskih mjerenja, podacima mjerenja, obradi rezultata mjerenja i grafičkim prikazima u analognom i/ili digitalnom obliku;
- ddd) "radno iskustvo" je iskustvo stečeno nakon završene škole na poslovima odgovarajućeg zanimanja u rudarstvu kod pravne osobe čija je djelatnost eksploatacija mineralnih sirovina (površinskim, jamskim ili bušotinskim načinom) ili izvođenje rudarskih radova;
- eee) „tipska rudarska mehanizacija“ je mehanizacija koja se može samostalno koristiti (bageri, kamioni, buldožeri, rovokopači, utovarivači, strojevi za izradu jamskih prostorija, bušaće garniture, mobilne drobilice i dr.) i predviđena je rudarskim projektom;
- fff) privremena obustava rudarskih radova je obustava koja traje više od trideset dana i ne dulje od jedne godine osim u slučaju više sile;
- ggg) rudarska tehnička dokumentacija je sustavno uređenje planova i / ili tehničkih opisa i izvještaja, proračuna, crteža i drugih priloga koji osiguravaju izvođenje (obavljanje) rudarskih radova sukladno tehničkim propisima i propisima u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu;
- hhh) plan rudnika (prostora) je prikaz otkopnih polja i revira, izrađenih na katastarskoj karti u odgovarajućem mjerilu, s označenim granicama i brojevima parcela, koji ne smije biti stariji od šest mjeseci na početku kopanja i moraju se dopunjavati godišnje;
- iii) geotermalni energetska izvor je toplotna energija koja se nalazi u geološkim strukturama ispod površine tla i dopunjuje se toplinskim tokom iz unutrašnjosti Zemlje;
- jjj) rudarski projektant je gospodarsko društvo koje obavlja izradu i reviziju rudarske tehničke dokumentacije kao gospodarske djelatnosti;
- kkk) industrijski/rudnički kolosijek je željeznički kolosijek koji nije javno dobro u općoj uporabi, koji je priključen na željezničku prugu i služi za dopremu i otpremu željezničkim vozilima za pravnu osobu, vlasnika odnosno posjednika toga kolosijeka, te na kojem industrijska željeznica može obavljati i prijevoz za svoje potrebe;
- lll) industrijska/rudnička željeznica je željeznica kojom pravna osoba u gospodarskim djelatnostima, na industrijskim i drugim kolosijecima koji nisu javno dobro u općoj uporabi, obavlja prijevoz za svoje potrebe, kao i dostavu željezničkih vozila od mjesta primopredaje sa željezničkim prijevoznikom do mjesta utovara ili istovara na industrijskom ili drugom kolosijeku i obrnuto;
- mmm) utjecaj na okoliš znači bilo koji efekt na okoliš, uključujući ljudsko zdravlje, floru, faunu, biološku raznolikost, tlo, klimu, vode, zrak, krajobraze, prirodna područja, materijalna dobra, kulturnu baštinu i uzajamno djelovanje ovih faktora;
- nnn) vodni akt podrazumijeva prethodnu vodnu suglasnost ili vodnu suglasnost ili vodnu dozvolu sukladno Zakonu o vodama;

- ooo) zaštita okoliša obuhvata sve odgovarajuće djelatnosti i mjere kojima je cilj prevencija od opasnosti štete ili zagađenja okoliša, reduciranje ili odstranjivanje štete koja je nastala i povrat na stanje prije izazvane štete;
- rrr) viša sila prema ovom Zakonu smatrat će se ratom, embargom, epidemijom, moratorijom, državnim aktivnostima i prirodnom katastrofom ako gospodarsko društvo dokaže da zbog toga nije moglo vršiti eksploataciju mineralnih sirovina;
- sss) urbanistička suglasnost je upravni akt koji izdaje nadležno tijelo sukladno propisu koji uređuje prostorno planiranje i korištenje zemljišta u Federaciji i kantonu na čijem području se nalazi eksploatacijsko polje;
- ttt) okolišna dozvola je rješenje kojim se propisuju mjere i uvjeti zaštite okoliša tijekom izgradnje i rada određenog pogona ili postrojenja, koje se izdaje na temelju provedenog postupka utvrđivanja mjera zaštite okoliša kako je uređeno Zakonom o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/21).

Članak 3.

(Upravljanje mineralnim sirovinama)

Upravljanje mineralnim sirovinama je u nadležnosti Federacije i kantona koji sukladno ovom Zakonu programiraju, planiraju i nadziru eksploataciju mineralnih sirovina uz osiguranje njihovog racionalnog iskorištenja sukladno propisima o sigurnosti rudarskih objekata i zaposlenih i o zaštiti okoliša i prirodnih vrijednosti.

Članak 4.

(Primjena Zakona)

- (1) Ovaj Zakon se ne primjenjuje na djelatnosti vezane uz vršenje prijevoza mineralnih sirovina (tereta) u: željezničkom prijevozu na prugama javnog prometa, drumskom prometu na javnim cestama, u pomorskom i riječnom prijevozu, zračnom prijevozu, cjevovodnom transportu od predajne stanice, odnosno od uvođenja u sabirni cjevovod ili od posljednje mjerne stanice za izlaz, ukoliko taj cjevovod služi za neposrednu i isključivu predaju trećim osobama i drugim pogonima čija djelatnost nije eksploatacija i priprema mineralnih sirovina.
- (2) Upravljanje vodama vrši se prema Zakonu o vodama ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/06).
- (3) Kad se prema odredbama ovoga Zakona za eksploataciju mineralnih sirovina daje koncesija, na sva pitanja koja se odnose na koncesiju, primjenjuju se odredbe Zakona o koncesijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/02), a na pitanja koja nisu uređena tim Zakonom odredbe ovog Zakona.
- (4) Na procesna pitanja koja nisu uređena odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe o procesnim pitanjima Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99).
- (5) Na pitanja zaštite okoliša koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na osnovu ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/21), Zakona o zaštiti zraka ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03 i 4/10), Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03, 72/09 i 92/17), Zakona o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", broj 66/13) i Zakona o zaštiti od buke ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/06).

- (6) Na pitanja planiranja i korištenja zemljišta za potrebe eksploatacije mineralnih sirovina koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovog Zakona primjenjuju se odredbe Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10) i odredbe zakona i propisa kojima se uređuje prostorno planiranje i korištenje zemljišta na razini županija.
- (7) Eksploatacija nafte i plina u Federaciji vrši se prema Zakonu o istraživanju i eksploataciji nafte i plina u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, broj 77/13), a pitanja koja nisu uređena tim Zakonom primjenjuju se odredbe ovog Zakona.
- (8) Geološki istražni radovi, istražno bušenje i istraživanja ležišta mineralnih sirovina u Federaciji vrši se prema Zakonu o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, br. 9/10 i 14/10), a pitanja koja nisu uređena tim Zakonom primjenjuju se odredbe ovog Zakona.

Članak 5.

(Rudarska djelatnost)

Rudarska djelatnost, u smislu ovog Zakona, obuhvata: rudarske istražne radove, eksploataciju mineralnih sirovina uključujući otvaranje, pripremanje, otkopavanje, transport, odlaganje, dopremu, preradu i skladištenje mineralnih sirovina, radovi gradnje, montaže, demontaže, instaliranja i održavanja u rudarstvu, izradu i reviziju tehničke dokumentacije za tu djelatnost (izvještaji, studije, elaborati, planovi i projekti), sanaciju i tehničku rekultivaciju zemljišta oštećenog rudarskim radovima i ostale rudarske radove navedene u Zakonu.

Članak 6.

(Mineralne sirovine)

- (1) Mineralnim sirovinama, u smislu ovog Zakona, smatraju se sve organske i neorganske mineralne sirovine koje se nalaze u čvrstom, tečnom i plinovitom stanju, u primarnom obliku (ležištu) ili u nanosima, jalovištima, talioničkim troskama i prirodnim rastvorima i to:
 - a) energetske mineralne sirovine – sve vrste fosilnih ugljeva, ugljikovodici u čvrstom, tečnom i plinovitom stanju, sve vrste bituminoznih i uljnih stijena, ostali plinovi koji se nalaze u zemlji i radioaktivne mineralne sirovine;
 - b) mineralne sirovine iz kojih se mogu proizvoditi metali i njihova jedinjenja;
 - c) sve vrste soli i solnih voda i plinovi koji se sa njima javljaju;
 - d) mineralne i geotermalne vode iz kojih se mogu pridobivati mineralne sirovine ili koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe, osim mineralnih i geotermalnih voda koje se koriste u ljekovite, balneološke i rekreativne svrhe ili kao voda za piće i druge namjene, na koje se primjenjuju propisi o vodama;
 - e) nemetalne mineralne sirovine: abrazivi, azbesti, barit, bentonit, bijeli boksit, cementni laporci, dijatomit, dolomit, feldspat, fluorit, gips, grafit, kreda, vapnenac, kremen, kremenij pijesak, kvarcit, keramičke i vatrostalne gline, keramziti, škriljci, tinjci, magneziti, ciglarska glina, pirofiliti, sumpor, tuf, talk, talkni škriljci, tehničko- građevni kamen, arhitektonsko- građevni kamen, ukrasno i poludrago kamenje, šljunak i pijesak za građevinarstvo izvan vodenih tokova;

- f) sve sekundarne mineralne sirovine koje se javljaju kao neiskorišteni ostatak dobijanja, oplemenjivanja i prerade primarnih mineralnih sirovina i
 - g) sve nenabrojane mineralne sirovine prirodnog podrijetla.
- (2) Upravljanje mineralnim sirovinama iz članka 6. stavak (1) toč. a), b), c) i d) ovog Zakona vrši Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u nastavku teksta: Federalno ministarstvo).
- (3) Upravljanje mineralnim sirovinama iz članka 6. stavak (1) toč. e), f) i g) ovog Zakona vrše županijska ministarstva nadležna za rudarstvo.

Članak 7.

(Rudarski radovi)

Rudarski radovi u smislu ovoga Zakona su:

- a) rudarski istražni radovi i radovi na eksploataciji mineralnih sirovina na površini i/ili ispod površine zemlje, u tekućim i stajaćim vodama, obalnom moru, na morskom dnu, u primarnom nalazištu, naplavinama, iskopanom materijalu i jalovištima;
- b) priprema, otvaranje, eksploatacija (podzemna, površinska i bušotinska), uređivanje zemljišta u vrijeme eksploatacije, transport, oplemenjivanje, skladištenje, sanacija i rekultivacija prostora na kojem su obavljani rudarski radovi;
- c) izrada horizontalnih, kosih i vertikalnih jamskih prostorija i eksploatacijskih bušotina;
- d) ispitivanje novih eksplozivnih sredstava u cilju provjere sigurnosti i uporabljivosti u rudarstvu;
- e) izrada miniskih bušotina, sve vrste miniranja na površini i/ili ispod zemlje, primarna i sekundarna miniranja i sva masovna miniranja kod otkopnih i drugih rudarskih radova;
- f) odlaganje otkrivke i drugih materijala koji nastaju pri izvođenju rudarskih istražnih radova i eksploataciji mineralnih sirovina, kao i radovi na odlaganju flotacijske jalovine,
- g) izrada jamskih karata i karata etaža na površinskim kopovima;
- h) odvodnjavanje i izrada planova odvodnjavanja površinskih kopova i jamskih rudarskih prostorija i njihova zaštita od površinskih i podzemnih voda;
- i) sanacija podzemnih prostorija i ugradnja osnovne podgrade i izrada planova za navedene radove;
- j) vjetrenje, injektiranje i ankerisanje i izrada planova za navedene radove;
- k) rudarskim radovima van eksploatacijskog polja smatraju se radovi kojim se objekti izrađuju, saniraju ili rekonstruiraju rudarskim metodama, a nakon završetka izrade ne služe kao rudarski objekti, a to su: željeznički, cestovni i hidrotehnički tuneli, podzemna skladišta plina i drugih ugljikovodika i medija kao i drugi objekti na površini i ispod površine koji se rade rudarskim metodama,
- l) rudarskim radovima van eksploatacijskog polja smatraju se radovi na izradi tunela, galerija i drugih podzemnih prostorija, skladišta za CO₂ i druge tekuće i plinovite energente, nasipa, usjeka, deponija, odlagališta, sustava za transport mineralne sirovine i proizvoda kao i materijala za deponovanje i odlaganje, odvodnih kanala i drugih građevinskih objekata rudarskim metodama rada na površini i/ili ispod zemlje van granica eksploatacijskog polja ili kad su u tehnološkoj vezi sa eksploatacijskim poljem.
- m) izrada i korištenje skladišta fluida u geološkim sredinama;
- n) eksploatacija geotermalnih energetskih izvora;

- o) rekonstrukcija i održavanje rudarskih prostorija u vrijeme i nakon eksploatacije mineralnih sirovina;
- p) crpljenje podzemnih voda - bušotinska eksploatacija iz članka 2. točka k) ovog Zakona, kao i crpljenja podzemnih i površinskih voda, te regulacija vodotoka na površini, koji se nalaze unutar ležišta u cilju stvaranja uvjeta za eksploataciju predmetnog ležišta;
- r) zatvaranje rudarskih objekata, sanacija i rekultivacija zemljišta oštećenog rudarskim radovima;
- s) sanacija i rekultivacija napuštenih istražnih prostora, površinskih kopova i podzemnih rudnika;
- t) građevinski, mašinski i elektro radovi gradnje, montaže, demontaže, instaliranja i održavanja u rudarstvu i drugi radovi koji se ne izvode rudarskim metodama, a obavljaju se unutar eksploatacijskog polja u svrhu izgradnje i rada rudarskih objekata i postrojenja i pripreme i eksploatacije mineralnih sirovina;
- u) geotehnički radovi u rudarstvu su izvođenje i nadzor nad izvođenjem geotehničkih radova na površinskim kopovima i u podzemnim rudnicima,
- v) ostali ne nabrojani radovi koji se izvode na temelju rudarskih projekata i drugih projekata koji su sastavni dio rudarskih projekata;

Članak 8.

(Rudarski objekti i postrojenja)

Rudarski objekti i postrojenja u smislu ovog Zakona su:

- a) objekti i postrojenja u sastavu rudnika neposredno vezani uz tehnološki proces rudarskih istražnih radova, eksploatacije, pripreme, prerade i oplemenjivanja mineralnih sirovina, kao i magazini eksplozivnih sredstava koji se nalaze na površini i pod zemljom;
- b) industrijski kolosijeci, viseće žičare, putevi i motorna vozila za prijevoz mineralnih sirovina u ležištu i od ležišta do objekata za preradu ili oplemenjivanje i odlagališta, ukoliko se prijevoz ne vrši javnim putovima, kao i skladišni prostori, radionice rudnika koje služe za remont i održavanje opreme u tehnološkom procesu eksploatacije mineralnih sirovina koje se nalaze u krugu rudnika;
- c) hidrotehnički objekti i postrojenja za odvodnjavanje i zaštitu rudnika od voda;
- d) naftovodi, plinovodi i svi cjevovodi koji su u funkciji proizvodnje i to od crpne stanice do razdjelno-sabirnih stanica pa sve do proizvodnih bušotina kao i od ovih do rezervoara industrijske stanice;
- e) električna mreža rudnika sa objektima, postrojenjima i uređajima koji su sa njom u neposrednoj funkciji ili galvanskoj vezi, kao i mreža i uređaji za sporazumijevanje, signalizaciju, nadzor i upravljanje;
- f) lampare, garderobe sa kupatilima, prostorije stanice za spašavanje i prostorije za smještaj i održavanje samospasilaca i instrumenata za kontrolu jamskih plinova i mikroklima, i
- g) objekti i postrojenja koji nisu neposredno vezani uz radove na eksploataciji energetskih mineralnih sirovina – lokalni i magistralni cjevovodi, plinovodi i drugi tehnološki cjevovodi, mjerno-redukcijske stanice, kao i objekti i postrojenja za preradu ili oplemenjivanje mineralnih sirovina, te objekti za skladištenje fluida.

Članak 9.
(Rudničke vode)

- (1) Rudničke vode su vode koje se otvore rudarskim radovima u cilju osiguranja uvjeta za eksploataciju i nalaze se na prostoru gdje se vrši ili je završena eksploatacija mineralnih sirovina, odlagalištima i jalovištima, rudnik može koristiti za svoje potrebe sve do njihovog ulaska u stalne površinske vodotoke.
- (2) Rudnik je dužan rudničke vode prije puštanja u površinske vode, očistiti od štetnih sastojaka prema propisima o vodama.
- (3) Regulacija vodotoka na površini, koji se nalaze unutar eksploatacijskog polja u cilju stvaranja uvjeta za eksploataciju predmetnog ležišta podrazumjeva uređenje ili izmještanje korita vodotoka sa jedne lokacije na drugu sukladno odobrenoj projektnoj dokumentaciji.

Članak 10.
(Pravo na eksploataciju mineralnih sirovina)

- (1) Pravo na eksploataciju mineralnih sirovina stječe se na temelju dozvole za eksploataciju i na temelju dozvola sukladno ovom Zakonu.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovog članka može se prenijeti na drugu pravnu osobu uz suglasnost nadležnog tijela i ugovor gospodarskih društava o prjenosu.
- (3) O prijenosu prava iz stavka (2) ovog članka nadležno tijelo odlučuje rješenjem koje je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.
- (4) Pravo eksploatacije mineralnih sirovina može steći domaća i strana pravna osoba pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

Članak 11.
(Eksploatacijsko polje)

- (1) Eksploatacija mineralnih sirovina dozvoljena je samo unutar granica eksploatacijskog polja.
- (2) Eksploatacijsko polje nalazi se unutar granica istražnog prostora i granica utvrđenih ugovorom o koncesiji.
- (3) Oblik i veličina eksploatacijskog polja utvrđuje se u ovisnosti od vrste mineralne sirovine, uvjeta racionalne eksploatacije i potrebnog prostora za smještaj rudarskih objekata infrastrukture sukladno prostorno planskoj dokumentaciji.
- (4) Eksploatacijsko polje obuhvata površinski kop-jamu, transportne i pristupne puteve na etaže, prostor za preradu ili oplemenjivanje, odlagališta, vodosabirnike, magazine eksplozivnih sredstava, trafostanice, radionički prostor, uredski i sanitarni prostor.
- (5) Ležišta mineralnih sirovina mogu se podijeliti na više eksploatacijskih polja.
- (6) U istom eksploatacijskom polju može se vršiti eksploatacija više mineralnih sirovina uz prethodno pribavljenu suglasnost gospodarskog društva koje vrši eksploataciju o uvjetima te eksploatacije i uz pribavljenu dozvolu za eksploataciju od strane nadležnog tijela.

Članak 12.
(Zabrana eksploatacije mineralnih sirovina pri izvođenju građevinskih radova)

- (1) Gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova kada prilikom iskopa temelja za građevinski objekat naiđe na pojavu bilo koje mineralne sirovine iz članka 6. ovog Zakona mora o tome obavijestiti Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo koje će donijeti odluku o daljnjim aktivnostima.
- (2) Zabranjeno je na temelju građevinske dozvole iskopom temelja za građevinski objekat vršiti eksploataciju mineralnih sirovina, izuzev crpljenja podzemnih voda u funkciji odvodnjavanja jame nastale iskopom temelja.

DIO DRUGI - UPRAVLJANJE MINERALNIM SIROVINAMA

Članak 13.

(Strategija upravljanja mineralnim sirovinama)

- (1) Strategiju upravljanja mineralnim sirovinama priprema Federalno ministarstvo odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo sukladno nadležnostima iz članka 6. ovog Zakona.
- (2) Strategiju upravljanja mineralnim sirovinama usvaja Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u nastavku teksta: Vlada Federacije) odnosno Vlada kantona na prijedlog Federalnog odnosno kantonalnog ministarstva nadležnog za rudarstvo.
- (3) Detaljan sadržaj i način izrade strategije upravljanja mineralnim sirovinama propisuje federalni ministar energije, rudarstva i industrije (u nastavku teksta: federalni ministar) odnosno kantonalni ministar nadležan za rudarstvo sukladno nadležnostima iz članka 6. ovog Zakona.

Članak 14.

(Plan upravljanja mineralnim sirovinama)

- (1) Plan upravljanja mineralnim sirovinama se donosi na temelju Strategije upravljanja mineralnim sirovinama i njime se određuje način provođenja Strategije upravljanja mineralnim sirovinama.
- (2) Plan upravljanja mineralnim sirovinama izrađuje Federalni zavod za geologiju (u nastavku teksta: Federalni zavod).
- (3) Na prijedlog Federalnog zavoda plan upravljanja mineralnim sirovinama usvaja Vlada Federacije odnosno Vlada Kantona sukladno nadležnostima iz članka 6. ovog Zakona.
- (4) Detaljan sadržaj i način izrade plana upravljanja mineralnim sirovinama propisat će federalni ministar odnosno kantonalni ministar nadležan za rudarstvo sukladno nadležnostima iz članka 6. ovog Zakona.

Članak 15.

(Plan upravljanja mineralnim sirovinama i prostorno planiranje)

Plan upravljanja mineralnim sirovinama je stručna podloga za izradu prostornih planova Federacije i kantona.

DIO TREĆI - IZVOĐENJE RUDARSKIH RADOVA

Članak 16.

(Uvjeti za izvođenje rudarskih radova)

- (1) Rudarsku djelatnost može obavljati gospodarsko društvo upisano u registar društava i koje ima akt nadležnog tijela o ispunjavanju uvjeta kadrovske osposobljenosti, tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja životne sredine i drugih uvjeta propisanih za obavljanje djelatnosti.
- (2) Dokaz o ispunjavanju uvjeta za obavljanje rudarske djelatnosti izdaje nadležno federalno odnosno kantonalno tijelo sukladno nadležnostima iz članka 6. ovog Zakona
- (3) Kada gospodarsko društvo izvođenje rudarskih radova povjerava drugom gospodarskom društvu-izvođaču rudarskih radova tada je obvezno zaključiti odgovarajući ugovor sa izvođačem rudarskih radova koji ispunjava propisane uvjete iz stavka (1) ovog članka.
- (4) Izvođači rudarskih radova dužni su postupati prema odredbama ovog Zakona i provedbenim propisima donesenim na temelju njega.
- (5) Propis o uvjetima za obavljanje rudarske djelatnosti donijet će Federalno ministarstvo odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo.

Članak 17.

(Način izvođenja rudarskih radova)

Pri obavljanju rudarske djelatnosti gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora poštovati tehničke propise i normative u rudarstvu (u nastavku teksta: tehnički propisi), propise o zaštiti na radu, zaštiti okoliša, uvjete utvrđene u urbanističkoj suglasnosti i druge propise, osigurati osobna zaštitna sredstva radnicima i provoditi propise o zaštiti ljudi i imovine.

Gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova prije početka izvođenja rudarskih radova mora izraditi tehničke upute za rad koje će sadržavati način izvođenja radova i mjere zaštite koje se moraju provoditi pri izvođenju radova u cilju zaštite života i zdravlja radnika, koje moraju radnicima biti razumljive i koje se moraju pravovremeno usklađivati sa nastalim promjenama uvjeta rada.

Članak 18.

(Više izvođača rudarskih radova)

- (1) Kada u istom rudničkom prostoru rudarske radove izvode dva ili više izvođača rudarskih radova, gospodarsko društvo u kojem se izvode rudarski radovi dužno je osigurati provođenje svih mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika.
- (2) Radnici izvođača rudarskih radova iz stavka (1) ovog članka moraju biti upoznati sa propisima i mjerama zaštite na radu, te opasnostima koje mogu nastati tijekom izvođenja rudarskih radova.
- (3) Obveza gospodarskog društva iz stavka (1) ovog članka ne oslobađa odgovornosti svakog pojedinačnog izvođača rudarskih radova za provođenje svih mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika.
- (4) Prije početka izvođenja rudarskih radova gospodarsko društvo gdje se izvode rudarski radovi i izvođač rudarskih radova međusobne obaveze i odgovornosti u

provedbi mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika uredit će pisanim ugovorom.

Članak 19.

(Propisi pri izvođenju rudarskih radova)

- (1) Za provođenje tehničkih mjera i mjera zaštite na radu pri izvođenju rudarskih radova federalni ministar donosi propise za radove iz sljedećih oblasti:
 - a) eksploatacija mineralnih sirovina na površini i/ili ispod zemlje;
 - b) bušotinska eksploatacija mineralnih sirovina;
 - c) električna postrojenja i instalacije u rudnicima sa površinskom i podzemnom eksploatacijom mineralnih sirovina;
 - d) radovi na površini i/ili ispod zemlje koji nisu vezani uz radove eksploatacije mineralnih sirovina;
 - e) oplemenjivanje mineralnih sirovina;
 - f) skladištenje i trošenje sekundarnih ili trenutno otpadnih sirovina u rudarstvu i korisnih mineralnih sirovina dobijenih kroz istražne radove, i
 - g) ostali tehnički propisi i propisi o sigurnosti i zdravlju na radu u rudarstvu.
- (2) Dodatne posebnosti za izvođenje radova iz stavka (1) ovog članka mogu se utvrditi općim aktom izvođača rudarskih radova uz primjenu propisa iz stavka (1) ovog članka, kao i drugih propisa koji se primjenjuju kod izvođenja rudarskih radova.
- (3) Ako se rudarskim radovima izrađuju podzemni objekti kojima nije namjena eksploatacija mineralnih sirovina, prilikom njihovog izvođenja, pored propisa iz stavka (1) ovog članka, moraju se primjenjivati tehnički i drugi propisi o građenju tih objekata.
- (4) Propise koji uređuju zaštitu na radu i zaštitu zdravlja radnika u rudarstvu iz stavka (1) ovog članka donosi federalni ministar, uz suglasnost sa federalnim ministrima nadležnim za rad i zdravstvo.

Članak 20.

(Služba spašavanja, vatrogasna služba i služba prve pomoći)

- (1) Gospodarsko društvo koje izvodi podzemne rudarske radove u potencijalno požarnim i eksplozivno opasnim objektima ili radilištima pri kojima mogu nastati otrovni plinovi, pare, prodori plinova, vode i mulja, mora organizirati službu spašavanja i snabdijeti je potrebnom opremom. Više gospodarskih društava može organizirati zajedničku službu spašavanja.
- (2) U jamama koje nisu ugrožene metanom i opasnom ugljenom prašinom i na površinskim kopovima mora se organizirati služba spašavanja u slučaju da nije moguće uspješno provoditi spašavanje s postojećim službama, a to se mora utvrditi općim aktom poslodavca.
- (3) Gospodarsko društvo dužno je organizirati vatrogasnu službu i službu prve pomoći ili zaključiti ugovor sa odgovarajućim službama u mjestu gdje se nalazi gospodarsko društvo.
- (4) Način organiziranja, minimum stručne osposobljenosti i tehničke opremljenosti službe spašavanja, vatrogasne službe i službe prve pomoći propisuje federalni ministar, uz suglasnost sa federalnim ministrom zdravstva.

Članak 21.

(Postupak kod pojava iznenadnih opasnosti)

- (1) Svaki radnik dužan je odmah obavijestiti nadređenog o svakoj pojavi opasnosti, posebno o pojavama eksplozivnih, zagušljivih i otrovnih plinova, prodorima vode, mulja, blata, gorskim udarima i obrušavanjima, pojavi nadvjesa, nestabilnim kosinama, neeksplozivnim manskim punjenjima i drugim pojavama opasnosti, koje mogu ugroziti zaposlene, objekte i uređaje.
- (2) O svim pojavama opasnosti iz stavka (1) ovog članka odgovorna osoba gospodarskog društva dužna je odmah obavijestiti nadležnu rudarsku inspekciju.
- (3) Gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je odmah obavijestiti Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo, nadležnog rudarskog inspektora i tijelo uprave nadležno za unutarnje poslove o svakom smrtnom slučaju, grupnoj povredi, težoj povredi radnika i svakoj drugoj rudarskoj nesreći i o uzrocima nesreće u gospodarskom društvu.
- (4) U slučaju pojave opasnosti kada je ugrožena sigurnost radnika, objekata i opreme pri izvođenju rudarskih radova, akciju spašavanja vodi odgovorna osoba određena općim aktom gospodarskog društva.
- (5) Ako nadležni rudarski inspektor utvrdi da vođenje akcije spašavanja nije dovoljno stručno i efikasno, usmeno će odrediti odgovarajuću upravnu mjeru.
- (6) Gospodarsko društvo dužno je u slučaju rudarske nesreće u drugom gospodarskom društvu pružiti odgovarajuću pomoć, kao i na poziv nadležnog rudarskog inspektora, odnosno ugroženog gospodarskog društva.

Članak 22.

(Provođenje stručnih poslova u oblasti zaštite
na radu i zaštite zdravlja radnika na radu)

- (1) Gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova moraju provoditi i osigurati nadzor nad primjenom tehničkih propisa i propisa iz područja zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika.
- (2) Gospodarsko društvo, odnosno izvođač podzemnih rudarskih radova moraju obvezno organizirati poslove zaštite na radu i osigurati da zadatke zdravstvene zaštite obavlja ovlaštena zdravstvena ustanova.
- (3) Gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova na površinskom kopu kao i kod bušotinske eksploatacije mineralnih sirovina u ovisnosti od specifičnih uvjeta za eksploataciju dužan je organizirati poslove zaštite na radu ili odrediti posebnu osobu koja je stručno osposobljeno za nadzor nad provođenjem tehničkih normativa i mjera zaštite na radu.
- (4) Gospodarsko društvo odnosno izvođač podzemnih rudarskih radova u objektima koji nisu vezani za eksploataciju mineralnih sirovina dužan je organizirati poslove zaštite na radu ili rasporediti radnika koji je stručno osposobljen, kao posebnu osobu za nadzor nad provođenjem tehničkih normativa i mjera zaštite na radu.
- (5) Izuzetno od stavka (4), gospodarsko društvo odnosno izvođač može zaključiti ugovor sa drugim gospodarskim društvom koje ispunjava usvjete za obavljanje tih poslova.
- (6) Zadatak poslova zaštite na radu je:
 - a) neposredna kontrola provođenja svih propisanih mjera zaštite na radu;
 - b) vođenje evidencije o nesretnim slučajevima, profesionalnim oboljenjima,

- c) povredama na radu, gorskim udarima i drugim iznenadnim pojavama koje ugrožavaju živote radnika i opremu u gospodarskom društvu po mjestu nastanka, uzrocima i nastalim posljedicama;
 - d) proučavanje uzroka nesretnih slučajeva, profesionalnih oboljenja, povreda na radu, gorskih udara i drugih iznenadnih pojava koje ugrožavaju živote radnika i opremu i davanje prijedloga za poduzimanje mjera i metoda rada koje osiguravaju uspješno otklanjanje tih uzroka;
 - e) praćenje zdravstvenog stanja radnika i predlaganje mjera za unapređenje zdravstveno-higijenskih uvjeta pri radu;
 - f) davanje prijedloga upravi gospodarskog društva za unapređenje zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika;
 - g) davanje stručnog mišljenja da li su rudarski projekti izrađeni sukladno propisanim mjerama zaštite na radu;
 - h) učešće u izradi akata o procjeni rizika;
 - i) zabrana rada na radnom mjestu i zabrana upotrebe sredstava za rad i sredstava i opreme osobne zaštite u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje radnika, te o tome u pisanom obliku obavjesti poslodavca i povjerenika za zaštitu na radu, i
 - j) obavljanje i drugih poslova i ovlaštenja koja su im data općim aktom gospodarskog društva, a u vezi sa provođenjem stručnih poslova zaštite na radu i zdravlja radnika;
- (7) Poslove zaštite na radu obavlja potreban broj radnika visoke stručne spreme odgovarajuće struke (rudarski fakultet: rudarski ili eksploatacijski smjer, bušotinska eksploatacija, sigurnost i pomoć, elektrotehnički fakultet-smjer energetski, strojarski fakultet -proizvodni smjer) koji imaju najmanje dvije godine radnog iskustva na izvođenju rudarskih radova stečenog nakon položenog stručnog ispita.
- (8) Izuzetno, poslove neprosredne kontrole provođenja mjera zaštite na radu mogu obavljati i radnici koji imaju višu odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjsko sustava studiranja (koje se vrednuje sa 180 ECTS bodova) ili srednju stručnu spremu odgovarajućeg smjera i pet godina radnog iskustva na izvođenju rudarskih radova stečenog nakon položenog stručnog ispita.

Članak 23.

(Rukovođenje poslovima zaštite na radu i
zaštite zdravlja radnika na radu)

- (1) U gospodarskom društvu koje se bavi jamskom i površinskom eksploatacijom mineralnih sirovina, poslovima zaštite rukovodi osoba koja ima završen –VII stupanj stručne spreme, diplomirani inženjer rudarstva- smjer eksploatacijski ili rudarski odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjsko sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke odgovarajućeg usmjerenja koja ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u podzemnoj eksploataciji.
- (2) U gospodarskom društvu koje se bavi površinskom eksploatacijom i/ili bušotinskom eksploatacijom mineralnih sirovina, poslovima zaštite rukovodi osoba koja ima završen –VII stupanj stručne spreme, diplomirani inženjer rudarstva- smjer eksploatacijski ili rudarski odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjsko sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova)

drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke odgovarajućeg usmjerenja koja ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u površinskoj eksploataciji mineralnih sirovina i/ili u bušotinskoj ili podzemnoj eksploataciji.

- (3) U gospodarskom društvu koje se bavi izvođenjem rudarski radova na površini i/ili ispod površine terena, a koji nisu u vezi sa eksploatacijom mineralnih sirovina, poslovima zaštite rukovodi osoba koja ima završen – VII stupanj stručne spreme, diplomirani inženjer rudarstva – eksploatacioni ili rudarski smjer odnosno smjer bušotinske eksploatacije, visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke odgovarajućeg usmjerenja, koja ima položen stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u rudarstvu na poslovima izvođenja rudarskih radova ispod površine zemlje, odnosno najmanje tri godine radnog iskustva u rudarstvu na poslovima izvođenja rudarskih radova na površini zemlje.

Članak 24.

(Rukovodeće osobe u rudarstvu)

- (1) Poslove i zadatke stručnog rukovođenja pri izvođenju rudarskih radova, vršenju nadzora, samostalno obavljanje rudarskih mjerenja i druge poslove pri eksploataciji mineralnih sirovina mogu obavljati radnici koji ispunjavaju propisane uvjete stručne spreme i radnog iskustva i koji su položili stručni ispit.
- (2) Gospodarsko društvo dužno je općim aktom utvrditi obvezu stručnog usavršavanja i provjeru stručne osposobljenosti za radnike koji rade na poslovima za koje je, prema odredbama ovog Zakona, propisana stručna sprema i radno iskustvo.
- (3) Poslove iz stavka (1) ovog članka u jamama ugroženim metanom i/ili opasnom ugljenom prašinom mogu obavljati samo radnici koji, pored ovih Zakonom propisanih uvjeta u pogledu stručne spreme, radnog iskustva i stručnog ispita, imaju najmanje tri godine radnog iskustva od čega najmanje jednu godinu radnog iskustva na izvođenju rudarskih radova stečenog nakon položenog stručnog ispita u ovakvim jamama.

Član 25.

(Glavno tehničko rukovođenje u jamskoj i površinskoj eksploataciji)

- (1) Poslove glavnog tehničkog rukovođenja u gospodarskom društvu koje se bavi podzemnom eksploatacijom mineralnih sirovina može obavljati osoba koja ima završen –VII stupanj stručne spreme, diplomirani inženjer rudarstva- smjer eksploatacijski ili rudarski odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjsko sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke koja ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u podzemnoj eksploataciji.
- (2) Poslove glavnog tehničkog rukovođenja u gospodarskom društvu koje se bavi površinskom eksploatacijom mineralnih sirovina može obavljati osoba koja ima završen –VII stupanj stručne spreme, diplomirani inženjer rudarstva- smjer eksploatacijski ili rudarski odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg

ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke koja ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u površinskoj eksploataciji.

- (3) Poslove glavnog tehničkog rukovođenja u gospodarskom društvu koje se bavi podzemnom i površinskom eksploatacijom mineralnih sirovina može obavljati osoba koja ispunjava uvjete iz stavka (1) ovog članka.

Članak 26.

(Glavno tehničko rukovođenje u bušotinskoj eksploataciji)

Poslove glavnog tehničkog rukovođenja u gospodarskom društvu koje se bavi bušotinskom eksploatacijom može obavljati osoba koja ima završen –VII stupanj stručne spreme, diplomirani inženjer rudarstva- smjer eksploatacijski ili rudarski ili bušotinska eksploatacija odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke smjer eksploatacijski ili rudarski odnosno bušotinska eksploatacija koja ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u bušotinskoj eksploataciji.

Članak 27.

(Tehničko rukovođenje)

- (1) Poslove tehničkog rukovođenja organizacionom jedinicom odnosno jamom ili jamskim pogonom, u gospodarskom društvu koje se bavi rudarskom djelatnošću može obavljati osoba koja ima završen –VII stupanj stručne spreme, diplomirani inženjer rudarstva - smjer eksploatacijski ili rudarski odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke koja ima položen stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima u podzemnoj eksploataciji.
- (2) Poslove tehničkog rukovođenja organizacijskom jedinicom odnosno površinskim kopom ili površinskim pogonom, u gospodarskom društvu koje se bavi rudarskom djelatnošću može obavljati osoba koja ima završen –VII stupanj stručne spreme diplomirani inženjer rudarstva - smjer eksploatacijski ili rudarski odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke koja ima položen stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima u površinskoj eksploataciji.
- (3) Poslove tehničkog rukovođenja organizacijskom jedinicom prerade mineralnih sirovina odnosno separacijom u gospodarskom društvu koje se bavi rudarskom djelatnošću može obavljati osoba koja ima završen –VII stupanj stručne spreme, diplomirani inženjer rudarstva - smjer eksploatacijski ili rudarski, diplomirani inženjer strojarstva –smjer opći ili proizvodno strojarstvo, diplomirani inženjer tehnologije odgovarajućeg smjera, ili visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja odgovarajuće struke koja ima položen stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima eksploatacije odnosno prerade mineralnih sirovina.
- (4) Poslove tehničkog rukovođenja u gospodarskom društvu koje se bavi bušotinskom eksploatacijom može obavljati osoba koja ima završen –VII

stupanj stručne spreme, diplomirani inženjer rudarstva - smjer eksploatacijski ili rudarski odnosno bušotonska eksploatacija, visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke smjer eksploatacijski ili rudarski odnosno bušotinska eksploatacija koja ima položen stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima u bušotinskoj eksploataciji.

- (5) Poslove tehničkog rukovođenja službom u gospodarskom društvu koje se bavi rudarskom djelatnošću može obavljati osoba koja za tu službu ima završen –VII stepen stručne spreme, diplomirani inženjer: rudarstva - smjer eksploatacijski ili rudarski, rudarsko-mjerački odnosno geodetski, bušotinska eksploatacija, elektrotehnike-smjer energetski, strojarstva -smjer proizvodni, geologije, građevine i druge struke odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke koja ima položen stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u toj oblasti u rudarstvu.
- (6) Poslove tehničkog rukovođenja u gospodarskom društvu koje izvodi rudarske radove izvan eksploatacijskog polja može obavljati osoba koja ima završen – VII stupanj stručne spreme, diplomirani inženjer rudarstva – smjer eksploatacijski ili rudarski, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja-rudarske struke koja ima položen stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva na tim i /ili sličnim poslovima u rudarstvu.

Članak 28.

(Rudarska mjerenja)

Poslove rudarskog mjerenja u jamama, na površinskim kopovima i kod bušotinske eksploatacije može obavljati radnik koji ima visoku ili srednju stručnu spremu odgovarajuće struke, položen stručni ispit i tri godine radnog iskustva od čega najmanje jednu godinu radnog iskustva stečenog nakon položenog stručnog ispita.

Članak 29.

(Nadzornik u rudarskim objektima)

Poslove nadzornika u rudarskim objektima može obavljati radnik koji ima najmanje srednju stručnu spremu odgovarajuće struke, položen stručni ispit za nadzor nad rudarskim radovima i tri godine radnog iskustva od čega najmanje jednu godinu radnog iskustva stečenog nakon položenog stručnog ispita.

Članak 30.

(Poslovođa u rudarskim objektima)

Poslove poslovođe u rudarskim objektima može obavljati radnik koji ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima nadzornika u odgovarajućem rudarskom objektu.

Članak 31.

(Samostalno rukovanje eksplozivnim sredstvima u rudarstvu)

- (1) Poslove samostalnog rukovanja eksplozivnim sredstvima u rudarstvu izuzetno mogu obavljati i radnici koji imaju visoku ili srednju stručnu spremu rudarske struke i koji su stekli teorijska i praktična znanja o eksplozivnim sredstvima i miniranju i koji imaju položen stručni ispit.
- (2) Poslove samostalnog rukovanja eksplozivnim sredstvima u rudarstvu mogu obavljati kvalificirani radnici rudarske struke koji imaju najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima kvalificiranog radnika rudarske struke i položen ispit iz poznavanja propisa, primjene i praktičnog rukovanja eksplozivnim sredstvima.
- (3) Federalni ministar donijet će propise za polaganje ispita za samostalno rukovanje eksplozivnim sredstvima.

Članak 32. (Škole i fakulteti)

Pod školama i fakultetima odgovarajuće struke za obavljanje poslova iz čl. 25. do 31. ovoga Zakona podrazumijevaju se za poslove:

- a) samostalnog rukovanja eksplozivnim sredstvima - položen ispit za kvalificiranog radnika rudarske struke, rudarska tehnička škola odnosno rudarski fakultet – smjer eksploatacijski ili rudarski;
- b) nadzornika nad jamskim i površinskim eksploatacijskim radovima - rudarska tehnička škola;
- c) nadzornika u objektima prerade i oplemenjivanja mineralnih sirovina – rudarska tehnička, elektrotehnička, strojarska odnosno tehnološka tehnička škola;
- d) nadzornika nad eksploatacijom nafte i plina - rudarska tehnička škola;
- e) nadzornika bušotinske eksploatacije - rudarska odnosno geološka tehnička škola;
- f) nadzornika nad elektro postrojenjima i elektro radovima - elektrotehnička škola;
- g) nadzornika nad strojarskim postrojenjima i radovima - strojarska tehnička škola;
- h) nadzornika nad građevinsko-montažnim i drugim specijalnim radovima – građevinska, tehnička, odnosno druga odgovarajuća srednja tehnička škola;
- i) tehničkog rukovođenja rudarskim jamskim i površinskim radovima, masovnim miniranjem, rudarski fakultet - smjer eksploatacijski ili rudarski;
- j) tehničkog rukovođenja jamom odnosno jamskim pogonom -rudarski fakultet - smjer eksploatacijski ili rudarski;
- k) tehničkog rukovođenja površinskim kopom, rudarski fakultet - smjer eksploatacijski ili rudarski;
- l) tehničkog rukovođenja masovnim miniranjem, rudarski fakultet - smjer eksploatacijski ili rudarski;
- m) tehničkog rukovođenja službom vjetrenja, rudarski fakultet - smjer eksploatacijski ili rudarski;
- n) tehničkog rukovođenja službom spašavanja, rudarski fakultet - smjer eksploatacijski ili rudarski,
- o) tehničkog rukovođenja radovima prerade i oplemenjivanja, rudarski fakultet – smjer eksploatacijski ili rudarski, rudarsko-strojarski, tehnološki – smjer kemijsko inženjerstvo i tehnologija, strojarski fakultet - proizvodni smjer;
- p) tehničkog rukovođenja eksploatacijom nafte i plina – rudarski fakultet: smjer eksploatacijski ili rudarski, smjer bušotinska eksploatacija odnosno rudarsko-naftni fakultet;
- r) tehničkog rukovođenja bušotinskom eksploatacijom, rudarski fakultet, smjer eksploatacijski ili rudarski odnosno smjer bušotinske eksploatacije;
- s) tehničkog rukovođenja elektro službom - elektrotehnički fakultet, energetska smjer

- t) tehničkog rukovođenja strojarskom službom - rudarsko-strojarski ili strojarski fakultet- proizvodni ili energetski smjer;
- u) tehničko rukovođenje sustavom odvodnjavanja – rudarski fakultet – smjer eksploatacioni ili rudarski ili strojarski fakultet –proizvodni smjer;
- v) rudarska mjerenja - geodetska ili rudarska tehnička škola odnosno geodetski ili rudarski fakultet - smjer rudarsko mjerачki, eksploatacijski ili rudarski;
- z) tehničkog rukovođenja službom rudarskih mjerenja - geodetski odnosno rudarski fakultet - smjer rudarsko mjerачki, eksploatacijski ili rudarski;
- aa) tehničko rukovođenje geološkom službom na rudniku - geološki fakultet;
- bb) tehničkog rukovođenja građevinsko-montažnim, elektro-strojarskim i drugim specifičnim radovima - građevinski odnosno drugi odgovarajući fakultet;
- cc) tehničko rukovođenje rudarskim radovima izvan eksploatacionog polja koji nisu u vezi sa eksploatacijom mineralnih sirovina – rudarski fakultet - smjer eksploatacijski ili rudarski.

Članak 33.
(Stručni ispit)

- (1) Stručni ispit za tehničko rukovođenje, nadzor nad rudarskim radovima i samostalno obavljanje rudarskih mjerenja polažu kandidati koji imaju stručnu spremu propisanu ovim zakonom i najmanje jednu godinu radnog iskustva u oblasti rudarstva nakon stjecanja stručne spreme.
- (2) Stručni ispit položen prema odredbama Zakona o rudarstvu Republike Srpske za koji je ministarstvo tog entiteta Bosne i Hercegovine nadležno za rudarstvo izdalo odgovarajuće uvjerenje, priznaje se u Federaciji Bosne i Hercegovine kao ispit za tehničko rukovođenje u oblasti rudarstva.

Članak 34.
(Polaganje stručnog ispita)

- (1) Stručni ispit iz članka 33. stavak (1) ovog Zakona polaže se pred stručnim povjerenstvom koje imenuje federalni ministar.
- (2) Program stručnog ispita, te uvjete, način i troškove polaganja stručnog ispita provedbenim propisom utvrdit će federalni ministar.
- (3) Aktom o imenovanju stručnog povjerenstva određuje se broj članova stručnog povjerenstva, vrijeme na koje se stručno povjerenstvo imenuje i naknada za rad stručnog povjerenstva.

Članak 35.
(Radno iskustvo)

Pod radnim iskustvom u smislu odredbi čl. od 24. do 31. ovog Zakona smatra se iskustvo na odgovarajućim poslovima u rudarstvu stečeno nakon stjecanja stručne spreme koja je uvjet za rad na određenom radnom mjestu, odnosno iskustvo stečeno nakon položenog stručnog ispita u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Član 36.
(Izvođenje i nadzor rudarskih radova)

- (1) Gospodaresko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora osigurati izvođenje rudarskih radova prema tehničkoj dokumentaciji, tehničkim propisima i propisima o zaštiti života i zdravlja radnika, zaštite okoliša te zaštite imovine i zdravlja trećih osoba, a pri građenju drugih objekata i odredbe koje važe za građenje tih objekata.
- (2) Gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova obavezan je osigurati stalni nadzor nad svim rudarskim radovima, postrojenjima i uređajima i instalacijama u svim smjenama od stručnih osoba ili posredstvom uređaja za kontrolu i daljinsko upravljanje.
- (3) U jamama ugroženim metanom i opasnom ugljenom prašinom nadzor nad vjetrenjem mora biti stalan.

Članak 37.

(Knjiga rudarskog nadzora)

- (1) Gospodarsko društvo dužno je voditi knjigu rudarskog nadzora u koju se unose naređenja nadležnog rudarskog inspektora izdana na licu mjesta pri vršenju nadzora u rudarskim objektima u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara.
- (2) U knjigu rudarskog nadzora unose se naređenja i ravnatelja gospodarskog društva, osoba odgovornih za glavno tehničko rukovođenje i rukovoditelja poslovima zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika na radu, koja se odnose na zaštitu na radu, a izdana su na licu mjesta pri pregledu radova.

Članak 38.

(Dozvole)

- (1) Za izvođenje rudarskih radova iz članka 7. ovog Zakona, koji se odnose neposredno na eksploataciju mineralnih sirovina potrebno je od Federalnog ministarstva, odnosno kantonalnog ministarstva mjerodavnog za rudarstvo pribaviti sljedeće dozvole:
 - a) dozvola za eksploataciju;
 - b) dozvola za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije;
 - c) dozvola za izvođenje radova prema rudarskom projektu;
 - d) dozvola za uporabu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija – uporabna dozvola;
 - e) privremena dozvola za izvođenje radova i
 - f) konačna dozvola za izvođenje radova.
- (2) Dozvole iz stavka (1) ovog članka toč. a), b), c), d), f) i g) za mineralne sirovine iz članka 6. stavak (1) toč. a), b), c) i d) ovog Zakona izdaje Federalno ministarstvo.
- (3) Dozvole iz stavka (1) ovog članka toč. a), b), c), d), f) i g) za mineralne sirovine iz članka 6. stavak (1) toč. e), f) i g) ovog Zakona izdaje kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo.
- (4) Dozvole iz stavka (3) ovog članka za mineralne sirovine čije se eksploatacijsko polje proteže na više kantona izdaje Federalno ministarstvo.
- (5) Federalno ministarstvo izdaje dozvolu za vršenje periodičnih pregleda sredstava rada i sredstava i opreme osobne zaštite pri radu, periodične pregleda i ispitivanja fizičkih, kemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimu u radnim i pomoćnim prostorijama i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu.

- (6) Dozvole iz stavka (1) ovoga članka izdaju se rješenjem koje je konačno u upravnom postupku.

Član 39.

(Zahtjev za izdavanje dozvole i sadržaj dozvole za eksploataciju)

- (1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za eksploataciju gospodarsko društvo dužno je priložiti:
- a) ugovor o koncesiji;
 - b) dokumentaciju o izvršenim istražnim radovima, ležištu mineralnih sirovina, utvrđenim količinama i kvalitetu mineralnih sirovina (potvrda o revidiranim rezervama);
 - c) dokaz o pravu svojine ili pravu korištenja, zakupa i/ili suglasnosti, odnosno pravu služnosti za zemljište određeno za eksploataciju mineralnih sirovina, a za podzemnu eksploataciju mineralnih sirovina samo za zemljište za izgradnju nadzemnih rudarskih objekata i rudničke infrastrukture;
 - d) situacijski plan – kartu sa ucrtanim granicama eksploatacijskog polja u mjerilu koje omogućava da se na njegovoj podlozi u prirodi mogu odrediti granice rudničkog prostora, sa javnim prometnim i drugim objektima koji se nalaze na tom prostoru, sa opisom granica eksploatacijskog polja, uz naznaku općine na čijem se području eksploatacijsko polje nalazi;
 - e) dokaze o tehničkoj opremljenosti gospodarskog društva ili izvođača rudarskih radova, kao i stručnoj osposobljenosti radnika za eksploataciju mineralnih sirovina i
 - f) okolišnu dozvolu i urbanističku suglasnost.
- (2) Dozvola za eksploataciju sadrži podatke o:
- a) vrsti mineralne sirovine ili mineralnih sirovina koje su predmet eksploatacije;
 - b) načinu eksploatacije (podzemna, površinska i kombinirana);
 - c) položaju i točnim granicama eksploatacijskog polja;
 - d) roku u kojem se moraju izvršiti pripremni radovi uključujući i izradu rudarskog projekta i pribaviti dozvola za izvođenje radova na eksploataciji mineralne sirovine;
 - e) roku važnosti dozvole, sukladno važećim zakonskim propisima koji uređuju oblast koncesija, te zaključenim ugovorom o koncesiji;
 - f) obvezi provođenja ugovora o koncesiji, i
 - g) obvezi sanacije i rekultivacije područja degradiranog eksploatacijom mineralnih sirovina.

Članak 40.

(Ukidanje dozvole za eksploataciju)

- (1) Nadležno ministarstvo za rudarstvo rješenjem će ukinut dozvolu za eksploataciju mineralnih sirovina ako:
- a) gospodarsko društvo kome je izdana dozvola ne počne sa eksploatacijom u roku navedenom u dozvoli;
 - b) gospodarsko društvo ne pribavi dozvolu za izvođenje radova prema rudarskom projektu u propisanom roku;

- c) rudarskim radovima se ugrožava život i zdravlje radnika i drugih građana i imovine, a druge mjere utvrđene ovim zakonom i drugim propisima nisu dovoljne da se to spriječi;
 - d) ugrožava se okoliš i ne vrši rekultivacija prostora degradiranog rudarskim radovima prema odobrenom projektu ili izvode rudarski radovi koji nisu sukladni sa dozvolom za izvođenje rudarskih radova;
 - e) prestane da važi ili je iz bilo kojeg razloga raskinut ugovor o koncesiji.
- (2) Rešenje iz stavka (1) ovog članka konačno je u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Članak 41.

(Prestanak važenja dozvole za eksploataciju)

- (1) Dozvola za eksploataciju prestaje važiti:
- a) prestankom rada gospodarskog društva;
 - b) kada je iscrpljena mineralna sirovina na prostoru eksploatacijskog polja;
 - c) kada gospodarsko društvo odustane od izdane dozvole za eksploataciju na cijelom eksploatacijskom polju ili na dijelu eksploatacijskog polja;
 - d) istekom ugovora o koncesiji;
 - e) potpunom i trajnom obustavom eksploatacije na eksploatacijskom polju.
- (2) O prestanku važenja dozvole za eksploataciju nadležno ministarstvo donosi rješenje koje je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Članak 42.

(Zahtjev za produljenje dozvole za eksploataciju)

- (1) Uz zahtjev za produljenje dozvole gospodarsko društvo dužno je priložiti:
- a) važeću dozvolu;
 - b) potvrdu o priznatim rezervama mineralne sirovine;
 - c) situacijski plan – kartu sa ucrtanim granicama eksploatacijskog polja u mjerilu koje omogućava da se na njegovoj podlozi mogu odrediti granice rudničkog prostora sa javnim prometnim i drugim objektima koji se nalaze na tom prostoru;
 - d) ugovor o koncesiji;
 - e) okolišnu dozvolu.
- (2) Zahtjev za produljenje dozvole za eksploataciju podnosi se devedeset dana prije isteka roka važnosti dozvole.

Članak 43.

(Dozvola za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije)

- (1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije gospodarsko društvo dužno je priložiti:
- a) ugovor o koncesiji;
 - b) revidiran rudarski projekt za potpuno i trajno zatvaranje rudarskog objekta, tehničku i biološku rekultivaciju zemljišta;
 - c) urbanističku suglasnost;
 - d) okolišnu dozvolu;

- e) obrazloženje potpune i trajne obustave eksploatacije i odluku gospodarskog društva o potpunoj i trajnoj obustavi eksploatacije;
 - f) potvrdu o revidiranim preostalim rezervama mineralne sirovine;
 - g) situacijsku kartu sa ažurnim stanjem izvedenih radova do vremena obustave sa ucrtanim eksploatacijskim poljem i označenim prijelomnim točkama i označenim koordinatama;
 - h) dokaz da su osigurana financijska sredstva za konačnu sanaciju zemljišta i tehničku rekultivaciju degradiranih površina nastalih usljed rudarskih radova.
- (2) Dozvola za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije sadrži podatke o:
- a) postojanju ugovora o koncesiji;
 - b) vrsti mineralne sirovine koja je predmet obustave eksploatacije sa količinama preostalih rezervi;
 - c) obvezi gospodarskog društva o trajnom čuvanju tehničke dokumentacije koja se odnosi na eksploataciju mineralne sirovine ako se zatvara samo dio eksploatacijskog polja;
 - d) obvezi gospodarskog društva o provođenju mjera sigurnosti kojima će se trajno isključiti mogućnost nastajanja opasnosti po ljude i imovinu;
 - e) obvezi gospodarskog društva pri zatvaranju rudnika, tehničkoj i biološkoj rekultivaciji zemljišta u skladu sa projektom iz stavka (1) točka b) ovog članka;
 - f) položaju i tačnim granicama eksploatacijskog polja i označenim prijelomnim točkama i pripadajućim koordinatama.

Članak 44.

(Dozvola za izvođenje radova i gradnju objekata prema rudarskom projektu)

- (1) Dozvolom za izvođenje rudarskih radova, gradnju objekata i postrojenja prema rudarskom projektu odobrava se izvođenje radova, gradnja rudarskih objekata i postrojenja iz čl. 7. i 8. ovog Zakona.
- (2) Uz zahtjev za dobivanje dozvole iz stavka (1) ovog članka gospodarsko društvo ili izvođač rudarskih radova mora priložiti:
 - a) ugovor o koncesiji;
 - b) revidiran rudarski projekt u dva primjerka;
 - c) dokaz o ispunjavanju uvjeta za izvođenje rudarskih radova iz članka 16. stavak (1) ovog Zakona;
 - d) dozvolu za eksploataciju određene mineralne sirovine;
 - e) dokaz o pravu svojine ili pravu korištenja, zakupa i/ili suglasnosti, odnosno pravu služnosti za zemljište određeno za eksploataciju mineralnih sirovina, a za podzemnu eksploataciju mineralnih sirovina samo za zemljište za izgradnju nadzemnih rudarskih objekata i rudničke infrastrukture;
 - f) okolišnu dozvolu i urbanističku suglasnost;
 - g) izvještaj revidenta o reviziji projekta, i
 - h) vodnu suglasnost.
- (3) Dozvola za izvođenje rudarskih radova, gradnju objekata i postrojenja prema rudarskom projektu sadrži:
 - a) naziv gospodarskog društva ili izvođača rudarskih radova kojem je izdana dozvola za izvođenje radova;
 - b) naziv projekta prema kojem se odobrava izvođenje radova i gradnja objekata i postrojenja;
 - c) konstataciju da se projekt ovjerava u dva primjerka;

- d) nalog podnositelju zahtjeva da je jedan primjerak ovjerenog projekta dužan čuvati kao akt od trajne vrijednosti;
- e) nazive bitnih dokumenata priloženih uz zahtjev za dozvolu i to:
 - 1) dokaz o pravu svojine ili pravu korištenja, zakupa i/ili suglasnosti, odnosno pravu služnosti za zemljište određeno za eksploataciju mineralnih sirovina, a za podzemnu eksploataciju mineralnih sirovina samo za zemljište za izgradnju nadzemnih rudarskih objekata i rudničke infrastrukture;
 - 2) urbanističku suglasnost, i
 - 3) revizijski izvještaj sa mišljenjem da se može izdati dozvola.
- (4) U postupku izdavanja dozvole za izvođenje radova, gradnju objekata i postrojenja nadležno tijelo uprave utvrđuje:
 - a) gdje je projekt izrađen;
 - b) tko je rukovodio izradom projekta;
 - c) gdje je izvršena revizija projekta i
 - d) tko je revident.
- (5) Dozvolu za izvođenje radova po projektima iz čl. 70., 71., 72. i 74. ovog Zakona daje Federalno ministarstvo.
- (6) Za izvođenje radova po rudarskom projektu izvan eksploatacijskog polja Federalno ministarstvo izdaje suglasnost.

Članak 45.

(Privremena dozvola za izvođenje rudarskih radova)

- (1) Za uvođenje nove otkopne metode u eksploataciji mineralnih sirovina (podzemna i bušotinska eksploatacija), Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo može izdati privremenu dozvolu za izvođenje rudarskih radova u trajanju od najdulje dvije godine:
- (2) Privremena dozvola izdaje se i u slučajevima kada je zbog uvođenja nove tehnologije i postrojenja predviđen probni rad.
- (3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz st. (1) i (2) ovog članka gospodarsko društvo mora priložiti sljedeće:
 - a) revidirani rudarski projekt u dva primjerka i
 - b) izvještaj revidenta o reviziji projekta.
- (4) Privremena dozvola iz stavka (1) ovog članka može se izdati izuzetno i na vrijeme dulje od dvije godine u ovisnosti od specifičnosti metode i potrebnog vremena za dokazivanje opravdanosti uvođenja nove otkopne metode.

Članak 46.

(Konačna dozvola za izvođenje rudarskih radova)

- (1) Konačnu dozvolu kojom se određuju zaštitne mjere kod uporabe otkopne metode, tehnologije ili postrojenja iz članka 45. ovog Zakona, gospodarskom društvu izdaje Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo poslije predočenja dokaza o ispravnosti otkopne metode, tehnologije i postrojenja.
- (2) Rješenje kojim se izdaje konačna dozvola između ostalog sadrži:
 - a) naziv gospodarskog društva kojem se izdaje konačna dozvola za izvođenje rudarskih radova;
 - b) vrsta mineralne sirovine koja je predmet eksploatacije novom otkopnom metodom;
 - c) naziv nove otkopne metode;

- d) mjere sigurnosti i zaštite na radu koje je potrebno porovoditi, i
 - e) rok važenja konačne dozvole za izvođenje rudarskih radova.
- (3) Postupak ispitivanja ispravnosti otkopne metode, tehnologije i postrojenja propisuje federalni ministar.

Članak 47.

(Početak izvođenja rudarskih radova)

- (1) Gospodarsko društvo ili izvođač rudarskih radova kojem je izdana dozvola iz članka 38. stavak (1) točka c) ovog Zakona ili suglasnost iz članka 44. stavak 6) ovog Zakona mora, najkasnije 15 dana prije početka izvođenja rudarskih radova, nadležnoj rudarskoj inspekciji prijaviti početak izvođenja rudarskih radova i osobe koje će obavljati poslove tehničkog i glavnog tehničkog rukovođenja rudarskim radovima, kao i osobe koje će obavljati poslove tehničkog nadzora i neposredne kontrole provođenja mjera zaštite na radu, ako se rudarskim radovima grade objekti.
- (2) Gospodarsko društvo ili izvođač rudarskih radova mora rudarskoj inspekciji prijaviti prestanak rudarskih radova, ako prijavom početka radova nije određen rok trajanja i okončanja radova.

Članak 48.

(Dozvola za uporabu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija)

- (1) Uporaba rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija izgrađenih na temelju odobrenog glavnog, dopunskog ili tehničkog rudarskog projekta dozvoljena je na dozvole dozvole za njihovu uporabu.
- (2) Dozvolu za uporabu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija iz članka 38. stavak (1) točka d) ovog Zakona na prijedlog stručnog povjerenstva nakon obavljenog tehničkog pregled izdaje tijelo uprave koji je izdalo dozvolu za izvođenje radova po rudarskom projektu.
- (3) Tehničkim pregledom utvrđuje se da li su rudarski objekti, postrojenja, uređaji i instalacije izgrađeni prema odobrenom rudarskom projektu, da li su usklađeni sa propisima, mjerama i normativima zaštite na radu i obveznim standardima, da li su tehnički ispravni i da li se njihovim stavljanjem u funkciju ugrožava okoliš, život i zdravlje radnika i građana.
- (4) Tehnički pregled rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija izgrađenih na temelju odobrenog glavnog, dopunskog ili tehničkog rudarskog projekta vrši i odobrava uporabu Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo putem stručnog povjerenstva.
- (5) Stručno povjerenstvo sastavljeno je od predstavnika Federalnog ministarstva, odnosno kantonalnih ministarstava nadležnih za rudarstvo i stručnih osoba iz gospodarskih društava iz oblasti rudarstva koja ispunjavaju uvjete iz članka 79. ovog Zakona.
- (6) U radu stručnog povjerenstva iz stavka (5) ovog članka kao članovi učestvuju i predstavnici tijela koje je izdalo urbanističku suglasnost i okolišnu dozvolu za rudarske objekte, postrojenja, uređaje i instalacije izgrađene po glavnom rudarskom projektu.
- (7) Radu stručnog povjerenstva za tehnički pregled može da prisustvuje predstavnik nadležne rudarske inspekcije.

- (8) Troškove tehničkog pregleda snosi gospodarsko društvo.
- (9) Rudarski objekti i postrojenja izgrađeni na temelju odobrenog glavnog, dopunskog ili tehničkog rudarskog projekta mogu se pustiti u probni rad najduže do šest mjeseci poslije izvršenog tehničkog pregleda od stručnog povjerenstva, koju je formiralo gospodarsko društvo sa zadatkom da utvrdi da li su izvedeni radovi u skladu sa rješenjima datim u rudarskom projektu. O puštanju u probni rad rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija gospodarsko društvo pisano obavještava Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo.
- (10) Vršenje tehničkog pregleda pokreće se zahtjevom gospodarskog društva.
- (11) Uz zahtjev za tehnički pregled za dobijanje dozvole za uporabu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija gospodarsko društvo prilaže:
- dokaz o ispunjavanju uvjeta za obavljanje rudarske djelatnosti iz članka 16. stavak (2) ovog Zakona;
 - spisak rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija koji su predmet tehničkog pregleda;
 - spisak projekata prema kojima su izgrađeni rudarski objekti, postrojenja, uređaji i instalacije uz navođenje broja dozvole pod kojim su odobreni;
 - spisak kadrova;
 - spisak isprava o izvršenim periodičnim pregledima sredstava rada i sredstava i opreme osobne zaštite pri radu, periodičnim pregledima i ispitivanjima fizičkih, kemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama, i
 - vodnu dozvolu.
- (12) Dozvola za uporabu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija sadrži:
- naziv gospodarskog društva kojem se izdaje dozvola;
 - naziv mjesta izgrađenog rudarskog objekta i postrojenja;
 - nazive rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija sa tehničkim karakteristikama;
 - obveze gospodarskog društva da sve izmjene u projektnoj dokumentaciji nastale tijekom izgradnje rudarskog objekta mora unijeti u odborenu projektnu dokumentaciju i čuvati svo vrijeme dok rudarski objekt traje, i
 - konstataciju da:
 - rudarski objekti, postrojenja, uređaji i instalacije su izgrađeni sukladno odobrenim rudarskim projektom;
 - gospodarsko društvo je uvažilo uvjete dane u dozvoli za izvođenje radova i
 - gospodarsko društvo je uvažilo uvjete navedene u urbanističkoj suglasnosti i okolišnoj dozvoli.
- (13) Način imenovanja članova stručnog povjerenstva, obavljanje tehničkog pregleda, sadržaj zapisnika o izvršenom tehničkom pregledu te naknadu za rad osobama iz st. (5) i (6) ovog članka uredit će se posebnim pravilnikom koji donosi federalni ministar.

Članak 49.

(Dozvola za obavljanje periodičnih pregleda)

- (1) Periodične preglede sredstava rada i sredstava i opreme osobne zaštite pri radu, periodične preglede i ispitivanja fizičkih, kemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu mogu obavljati pravne osobe koje pored uvjeta propisanih ovim Zakonom, imaju

kadrove sa odgovarajućom visokom školskom spremom, položenim stručnim ispitom i radnim iskustvom u struci u rudarstvu od najmanje pet godina, tehničku opremu i laboratorije.

- (2) Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje periodičnih pregleda podnosi se Federalnom ministarstvu.
- (3) Podnosilac zahtjeva uz zahtjev je dužan priložiti:
 - a) rješenje o registraciji djelatnosti kod nadležnog suda,
 - b) spisak kadrova sa odgovarajućim uvjetima u pogledu stručne spreme, radnog iskustva i položenog stručnog ispita,
 - c) spisak tehničke opreme,
 - d) spisak opreme i instrumenata koji podliježu umjeravanju, kao i dokaze da je umjeravanje izvršeno,
 - e) spisak laboratorija i radnog prostora potrebnog za poslove navedene u zahtjevu,
 - f) izvod iz općih akata gospodarskog društva kojima su uređeni poslovi vršenja periodičnih pregleda i Metodologiju obavljanja periodičnih pregleda.
- (4) Prije izdavanja dozvole za vršenje periodičnih pregleda sredstava rada i sredstava i opreme osobne zaštite pri radu, periodičnih pregleda fizičkih, kemijskih i bioloških utjecaja i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu vrši se izvid na licu mjesta putem stručnog povjerenstva.
- (5) Troškove uviđaja snosi gospodarsko društvo.
- (6) Dozvola za vršenje periodičnih pregleda sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite pri radu, periodičnih pregleda i ispitivanja fizičkih, kemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu sadrži:
 - a) popis poslova periodičnih pregleda za koje se izdaje dozvola;
 - b) nositelje poslova iz stavka (3) točka a) ovog članka;
 - c) ~~uslove~~ uvjete koje moraju zadovoljiti oprema i instrumenti u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 8/05), i
 - d) odgovarajući prostor.
- (7) Rješenje kojim se izdaje dozvola za obavljanje periodičnih pregleda donosi Federalno ministarstvo, rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.
- (8) Postupak utvrđivanja uvjeta, način imenovanja stručnog povjerenstva, sadržaj zapisnika i isprava, te naknada članovima stručnog povjerenstva uredit će se posebnim pravilnikom koji donosi federalni ministar.

DIO ČETVRTI - MJERE ZAŠTITE NA RADU

Članak 50.

(Provođenje mjere zaštite na radu)

- (1) Gospodarsko društvo dužno je provoditi sve mjere zaštite, uključujući i mjere zaštite života i zdravlja radnika na radu, zaštite od požara, zaštite voda i zaštite okoliša, zaštite imovine i drugih osoba (u nastavku teksta: mjere zaštite na radu) sukladno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

- (2) Ravnatelj gospodarskog društva odgovoran je za organiziranje poslova zaštite na radu.
- (3) Za neposredno provođenje mjera zaštite na radu i mjera zaštite od požara odgovoran je svaki radnik zaposlen u gospodarskom društvu, odnosno kod izvođača rudarskih radova u okviru djelokruga svog rada sukladno pravilniku o mjerama zaštite na radu.
- (4) Ravnatelj gospodarskog društva dužan je povremeno, a najmanje dva puta godišnje razmatrati stanje zaštite na radu i rad poslova zaštite na radu.
- (5) Korištenje jamskih prostorija u svrhe koje nisu odobrene za upotrebu rudarskim projektom, nije dopušteno.
- (6) U pogledu mjera zaštite na radu, koje nisu uređene ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega, primjenjuju se propisi doneseni u oblasti standardizacije, zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite okoliša i zbrinjavanje otpada.
- (7) Zadržavanje radnika u podzemnim rudarskim prostorijama poslije radnog vremena, dozvoljeno je samo radi obavljanja poslova tehničko-tehnološkog procesa odobrenog od strane tehničkog rukovoditelja rudarskog objekta.
- (8) Štrajk u objektima gdje se odvija tehnološki proces, a posebno u rudarskim objektima ugroženim metanom i opasnom ugljenom prašinom, nije dopušten iz sigurnosnih razloga.
- (9) U vrijeme štrajka, a posebice u jamama sa pojavom metana i opasnom ugljenom prašinom obvezno se mora organizirati nadzor, odvodnjavanje, vjetrenje, održavanje prohodnosti puteva u objektima i održavanje uređaja, opreme i instalacija.

Članak 51.

(Sigurnost i zdravlje radnika)

- (1) Radi očuvanja sigurnosti i zdravlja radnika gospodarsko društvo dužno je da osigura:
 - a) da su rudarski objekti, postrojenja, uređaji i instalacije izgrađeni prema rudarskom projektu za koji je nadležno tijelo izdalo dozvolu;
 - b) da su radna mjesta planirana, opremljena, stavljena u funkciju, korištena i održavana na takav način da radnici mogu izvršavati posao koji im je dodijeljen bez ugrožavanja svoje sigurnosti ili sigurnosti i zdravlja drugih radnika;
 - c) da se rad na radnim mjestima odvija pod nadzorom odgovorne osobe;
 - d) da se rad koji uključuje posebne opasnosti odvija na način i prema danim uputama i povjeren je isključivo stručnim osobama;
 - e) da su sve upute koja se odnose na sigurnost razumljive za sve radnike na koje se odnose;
 - f) svim radnicima osobna zaštitna sredstva i opremu i odgovarajuća sredstva prve pomoći, besplatno;
 - g) obuku radnika za samostalan i siguran rad i rukovanje sredstvima rada;
 - h) organiziranje poslova zaštite na radu;
 - i) organiziranje poslova protivpožarne zaštite, zdravstvene zaštite i službe spašavanja i njihovo opremanje odgovarajućom opremom i sredstvima,
 - j) periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, uređaja i opreme i sredstava osobne zaštite, kao i preventivne i periodične preglede ispitivanja uvjeta radne sredine, odnosno fizičkih, kemijskih i bioloških štetnosti (osim

jonizirajućeg zračenja), mikroklima, elektroinstalacija i gromobranskih instalacija u rudarskim objektima.

- (2) Gospodarsko društvo dužno je donijeti akt kojim se uređuje zaštita zdravlja i zaštita na radu radnika iz stavka (1) ovog članka i akt o osobnim zaštitnim sredstvima za svako radno mjesto.

Članak 52.

(Procjena rizika)

- (1) Gospodarsko društvo (poslodavac) dužno je donijeti akt o procjeni rizika za sva radna mjesta.
- (2) Aktom o procjeni rizika iz stavka (1) ovog članka procjenjuje se: organizacija rada, radni procesi, zahtjevi rada, sredstva rada, sirovine i materijali koji se koriste u tehnološkom i radnom procesu, sredstva i oprema za osobnu zaštitu kao i drugi faktori koji mogu da izazovu rizik od povreda na radu, profesionalnog oboljenja ili bolesti u vezi sa radom na radnom mjestu, kao i način i mjere za njihovo eliminiranje, kontroliranje, te minimiziranje rizika sredstvima koja uključuju ugradnju sigurnosnih radnih sustava.
- (3) Akt o procjeni rizika donosi se prije nego se počne sa radom i mijenja se u ovisnosti od nove opasnosti i promjene razine rizika u procesu rada.
- (4) Federalni ministar donosi Pravilnik kojim se propisuje sadržaj akta o procjeni rizika.

Članak 53.

(Poduzimanje mjera za zaštitu života građana i osiguranje imovine)

- (1) Pri izvođenju rudarskih radova gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je poduzeti mjere potrebne za zaštitu života i zdravlja građana kao i osiguranje imovine prema važećim propisima.
- (2) Vlasnici i korisnici zemljišta i objekata na eksploatacijskom polju kao i ostali građani pri kretanju ili radu dužni su se pridržavati mjera zaštite koje je propisalo gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova.

Članak 54.

(Upoznavanje sa propisima)

- (1) Svaki radnik koji zasnuje radni odnos u gospodarskom društvu mora se prije raspoređivanja na poslove, odnosno zadatke upoznati sa poslom koji će obavljati, propisima i mjerama zaštite na radu i mjerama zaštite od požara, sa opasnostima koje mogu nastati u poslu, kao i sa organiziranjem i provođenjem poslova zaštite na radu u gospodarskom društvu.
- (2) Radnik ima pravo zahtijevati od osobe zadužene za upoznavanje sa propisima da se što potpunije upozna sa opasnostima posla, pravima odnosno dužnostima u vezi sa zaštitom na radu i uvjetima rada.

Članak 55.

(Uvođenje u posao)

- (1) Radnik koji se prvi put raspoređuje na rudarske poslove, mora se najmanje 15 dana u smjeni u kojoj je raspoređen uvoditi u posao pod neposrednim nadzorom instruktora kojeg odredi ovlaštena odgovorna osoba u gospodarskom društvu i u tom periodu radnik ne može biti raspoređen na stalne poslove i zadatke.
- (2) Radnik koji se raspoređuje na druge poslove i zadatke mora se prije otpočinjanja rada upoznati sa radom, propisima, mjerama zaštite na radu i opasnostima koje mogu nastati na tim poslovima i zadacima.
- (3) Radnik je dužan tijekom rada stalno nadopunjavati i usavršavati svoja znanja iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara.
- (4) Uvođenje radnika u rudarski posao mora biti uređeno internim aktom gospodarskog društva.

Članak 56.

(Poznavanje propisa iz oblasti zaštite na radu)

- (1) Gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je donijeti posebne programe za stjecanje znanja iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara prema vrsti poslova i stručnosti radnika.
- (2) Gospodarsko društvo odnosno izvođač rudarskih radova dužno je organizirati upoznavanje svih radnika sa propisima i mjerama zaštite na radu, kao i mjerama provedbe plana obrane i akcija spašavanja u slučajevima iznenadnih udesa.
- (3) Gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužno je putem stručnog povjerenstva najmanje jedanput godišnje izvršiti provjeru znanja o poznavanju propisa o tehničkim mjerama i o zaštiti na radu, kao i plana obrane i akcije spašavanja u slučajevima iznenadnih udesa, nadzornog i tehničkog osoblja, palitelja mina, visokokvalificiranih i kvalificiranih radnika čiji je rad neposredno vezan uz rudarske radove.
- (4) Gospodarsko društvo dužno je o provedenoj obuci i provjeri znanja voditi evidencija u skladu sa internim aktom.

Članak 57.

(Sankcije za nepoznavanje propisa)

- (1) Radnici koji ne pokažu zadovoljavajuće poznavanje propisa o tehničkim mjerama i o mjerama zaštite na radu, a naročito o provođenju plana obrane i akcije spašavanja ne mogu obavljati poslove dok se ponovnom provjerom ne utvrdi da su ovladali tim znanjima.
- (2) Ukoliko se ponovnom provjerom utvrdi nezadovoljavajuće poznavanje propisa, poslodavac je dužan radnika rasporediti na druge odgovarajuće poslove, a ako takvih poslova nema riješit će njegov radno-pravni status na način propisan Zakonom o radu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 26/16 i 89/18)

Članak 58.

(Privremeno udaljavanje radnika sa posla)

- (1) Ravnatelj gospodarskog društva i druge odgovorne osobe za izvođenje radova određene pravilnikom o mjerama zaštite na radu, kao i radnik poslova zaštite na radu imaju pravo privremeno udaljiti sa posla radnika koji je izvršio povredu neke od propisanih mjera kojima se ugrožava osobna i kolektivna sigurnost.
- (2) Pravilnikom o mjerama zaštite na radu gospodarskog društva odredit će se koje su to povrede mjera zaštite na radu zbog kojih se može postupiti po odredbi iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Radnici i odgovorne osobe dužni su da poštuju utvrđene mjere sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i vode brigu za svoju sigurnost i zdravlje te sigurnost i zdravlje drugih osoba koje mogu biti ugrožene njihovim postupcima i/ili propustima u radu.
- (4) Radnici i odgovorne osobe koje se ne pridržavaju utvrđenih mjera sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, protivpožarne zaštite i drugih mjera utvrđenih ovim Zakonom čine težu povredu radne obveze.

Članak 59.

(Zabrana unošenja)

- (1) U rudarske podzemne prostorije i ostale rudarske objekte u kojima se pojavljuje metan i drugi zapaljivi plinovi ili opasna ugljena prašina, zabranjeno je unošenje lakozapaljivih materija, pribora za pušenje ili drugih sredstava koja mogu izazvati požar, upalu ili eksploziju.
- (2) Ova zabrana mora biti označena znacima upozorenja na vidnim mjestima rudarskog objekta.
- (3) U podzemnim rudarskim objektima i ostalim rudarskim objektima mogu se koristiti aparati za zavarivanje na način i pod uslovima utvrđenim posebnim propisom.

DIO PETI - PRIVREMENA, POTPUNA I TRAJNA OBUSTAVA RUDARSKIH RADOVA

Članak 60.

(Privremena obustava)

- (1) Privremenu obustavu rudarskih radova koja je iznenada nastupila na eksploataciji mineralnih sirovina zbog rudarskih ili gospodarskih razloga gospodarsko društvo ili izvođač rudarskih radova dužno je prijaviti Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo i nadležnoj rudarskoj inspekciji u roku od 24 sata nakon obustave radova, a o ponovnom početku rudarskih radova mora pisanim putem obavijestiti navedena tijela najmanje osam dana prije početka izvođenja radova.
- (2) Pojavu opasnosti po živote i zdravlje radnika gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora odmah prijaviti Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo i nadležnoj rudarskoj inspekciji.
- (3) Privremenu planiranu obustavu radova gospodarsko društvo ili izvođač rudarskih radova dužno je prijaviti Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo i nadležnoj rudarskoj inspekciji najmanje osam dana prije obustave radova. Postupak je isti kod ponovnog početka radova.
- (4) Ako obustava radova iz st. (1) i (3) ovog članka traje duže od 30 dana, gospodarsko društvo ili izvođač rudarskih radova dužno je:
 - a) izvršiti mjerenja stanja i dopuniti rudarske planove – karte;

- b) sačiniti zapisnik sa obrazloženjem o uzrocima obustave radova i opasnostima koje su uzrokovale obustavu, i
 - c) pripremiti plan mjera i aktivnosti radi sprječavanja nastajanja opasnosti koje se mogu pojaviti kod ponovnog otpočinjanja radova.
- (5) Za vrijeme privremene obustave izvođenja radova gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužno je osigurati redovno održavanje svih rudarskih prostorija i objekata, spriječiti nastajanje šteta i osigurati kretanje radnika bez opasnosti po njihov život i zdravlje.
 - (6) Prije puštanja u rad privremeno obustavljenih rudarskih radova gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužno je putem povjerenstva u kojem je obvezno prisutan i nadležni rudarski inspektor osim u slučaju kada privremeni prekid traje manje od 30 dana, izvršiti pregled i utvrditi da li su osigurani sigurni uvjeti za nastavak radova.
 - (7) Privremeni prekid rudarskih radova je prekid koji traje više od 30 dana i ne duže od jedne godine, osim više sile.
 - (8) Ako privremeni prekid zbog više sile traje duže od jedne godine, gospodarsko društvo dužno je donijeti procjenu o mogućem trajanju prekida i o tome ponovo pisano izvjestiti Federalno ministarstvo i nadležnu rudarsku inspekciju. Prije ponovnog ulaska u rudarske objekte i nastavka obustavljenih rudarskih radova gospodarsko društvo dužno je sačiniti Plan sanacije rudarskih objekata.

Članak 61.

(Potpuna i trajna obustava rudarskih radova)

- (1) U slučaju da gospodarsko društvo iz bilo kojeg razloga odluči potpuno i trajno obustaviti izvođenje rudarskih radova na eksploataciji mineralnih sirovina na svim objektima ili samo na jednom objektu na kojem se izvode rudarski radovi, mora pri tome poštovati odredbe ovog Zakona.
- (2) Potpunu ili trajnu obustavu izvođenja rudarskih radova eksploatacije mineralnih sirovina gospodarsko društvo mora prijaviti Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo i nadležnoj rudarskoj inspekciji u roku od 15 dana prije početka obustave radova.
- (3) Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo može imenovati stručno povjerenstvo koje će na licu mjesta provjeriti razloge obustave radova. Gospodarsko društvo mora stručnom povjerenstvu predočiti dokumentaciju na temelju koje je izvodilo rudarske radove na eksploataciji mineralnih sirovina i donijelo odluku o potpunoj i trajnoj obustavi izvođenja radova, kao i revidiran rudarski projekt za potpuno i trajno zatvaranje rudarskog objekta, tehničku i biološku rekultivaciju zemljišta na kojem prestaje eksploatacija.
- (4) U sastav stručnog povjerenstva iz stavka (3) ovog članka pored predstavnika Federalnog ministarstva, odnosno kantonalnog ministarstva nadležnog za rudarstvo imenuju se i predstavnici Federalnog ministarstva prostornog uređenja, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, odnosno kantonalnih ministarstava nadležnih za prostorno uređenje i okoliš.
- (5) Poslije izvršenog pregleda stručno povjerenstvo sačinjava zapisnik sa prijedlozima daljnjih mjera i dostavlja ga Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo. Zapisnik predstavlja stručnu podlogu za izdavanje dozvole za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije iz članka 43. ovog Zakona.

Članak 62.

(Sanacija i rekultivacija posljedica rudarskih radova na okoliš)

- (1) Poslije dobijanja dozvole za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije mineralne sirovine iz članka 43. ovog Zakona, gospodarsko društvo mora izvršiti konačnu sanaciju i rekultivaciju zemljišta i otkloniti posljedice nastale pri izvođenju rudarskih radova na okoliš, odnosno degradirano zemljište privesti prvobitnoj ili drugoj namjeni, a na temelju rudarskog projekta za potpuno i trajno zatvaranje rudarskog objekta, tehničku i biološku rekultivaciju zemljišta.
- (2) Gospodarsko društvo dužno je, prema projektu izvođenja rudarskih radova, u kontinuitetu vršiti sanaciju zemljišta i tehničku rekultivaciju degradiranog zemljišta nastalu tijekom izvođenja rudarskih radova.
- (3) Prije obavljanja konačne sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta gospodarsko društvo dužno je provesti mjere osiguranja kako bi se trajno isključile opasnosti po život i zdravlje ljudi i imovine i mogući uzročnici zagađenja okoliša, odnosno štete na objektima i okolišu.
- (4) O izvršenim radnjama iz st. (1), (2) i (3) ovog članka gospodarsko društvo dužno je obavijestiti Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo, nadležnu rudarsku inspekciju i federalnu odnosno kantonalnu inspekciju za okoliš.
- (5) Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo na temelju obavijesti iz stavka (4) ovog članka izvršit će tehnički pregled kojim će se utvrditi da li je konačna sanacija i rekultivacija degradiranog zemljišta izvedena sukladno rudarskom projektu i da li su provedene mjere iz stavka (3) ovog članka dovoljne.
- (6) Ako stručno povjerenstvo tijekom tehničkog pregleda utvrdi nedostatke navešće ih u zapisniku i odrediti rok u kojem gospodarsko društvo mora otkloniti te nedostatke.
- (7) Gospodarsko društvo mora do isteka roka iz stavka (6) ovog članka obavijestiti Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo da li su otklonili utvrđene nedostatke i dostaviti dokaz o tome. Po prijemu obavijesti o otklonjenim nedostacima može se izvršiti ponovni tehnički pregled, koji može obaviti pojedinačni član stručnog povjerenstva i utvrditi da li su nedostaci otklonjeni i o tome sačiniti zapisnik i dostaviti ga Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo.
- (8) Nakon obavljenog tehničkog pregleda Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo donosi rješenje o prestanku prava i obveza ili odbija donijeti rješenje o prestanku prava i obveza ako utvrdi da konačna sanacija i rekultivacija degradiranog zemljišta ima takve nedostatke koji predstavljaju opasnost za zdravlje i život ljudi, objekte i okoliš.
- (9) Gospodarsko društvo kojem je odbijen zahtjev za izdavanje rješenja o prestanku prava i obveza ponovni zahtjev može podnijeti nakon otklonjenih nedostataka utvrđenih tehničkim pregledom.
- (10) U obavljanju tehničkog pregleda iz stavka (5) ovog članka učestvuju i predstavnici Federalnog ministarstva, odnosno kantonalnog ministarstava nadležnog za rudarstvo, nadležnih ministarstava za prostorno uređenje, okoliš i turizam i poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.
- (11) Troškove tehničkog pregleda snosi gospodarsko društvo.

Članak 63.

(Prestanak prava i obveza)

- (1) Prestanak prava i obveza gospodarskom društvu prestaju rješenjem o prestanku prava i obveza.
- (2) Rješenje iz stavka (1) ovog članka je uvjet za brisanje gospodarskog društva iz katastra eksploatacijskih polja. Zahtjev za brisanje iz katastra eksploatacijskih polja gospodarsko društvo podnosi Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo.
- (3) Gospodarsko društvo dužno je prije brisanja iz katastra eksploatacijskih polja rudarske planove mjeračke knjige i drugu dokumentaciju o stanju rudarskih radova u vezi sa eksploatacijom predati u arhiv Federacije, odnosno arhive kantona, a potvrdu o predaji dokumentacije u nadležni arhiv gospodarsko društvo mora dostaviti Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo.
- (4) Od dana brisanja gospodarskog društva iz katastra eksploatacijskih polja Rudnik u kojem su izvođeni rudarski radovi prije brisanja smatrat će se zatvorenim.
- (5) Nakon brisanja gospodarskog društva iz katastra eksploatacijskih polja prestaje nasljednost rudarskog inspektora za provođenje inspeksijskog nadzora na prostoru na kojem se nalazi zatvoreni Rudnik.

Članak 64.

(Otklanjanje posljedica rudarskih radova)

Gospodarsko društvo koje vrši eksploataciju mineralnih sirovina odnosno izvođač rudarskih radova dužno je nadoknaditi štetu koju uzrokuje provođenjem eksploatacije mineralnih sirovina ili izvođenjem rudarskih radova, osim ako se dokaže da je šteta nastala usljed više sile, radnjom oštećenika ili treće osobe.

Članak 65.

(Katastar eksploatacijskih polja)

- (1) Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo koje je izdalo dozvolu za eksploataciju mineralnih sirovina dužno je voditi katastar odobrenih eksploatacijskih polja.
- (2) Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nasljedno za rudarstvo koje je izdalo dozvolu dužno je pored katastra iz stavka (1) ovog članka voditi zbirku isprava te popis gospodarskih društava kojima su izdane dozvole.
- (3) Federalni ministar donijet će propise o katastru odobrenih eksploatacijskih polja te o načinu vođenja zbirke isprava i popisa gospodarskih društava kojima su izdane dozvole za eksploataciju mineralnih sirovina.

DIO ŠESTI - TEHNIČKA DOKUMENTACIJA I PROJEKTIRANJE

Članak 66.

(Tehnička dokumentacija)

- (1) Tehnička dokumentacija u smislu ovog Zakona je:

- a) rudarski projekti;
 - b) idejna rješenja rudarskih objekata;
 - c) rudarski planovi i karte;
 - d) dugoročni i godišnji programi eksploatacije mineralnih sirovina;
 - e) dokumentacija o rezervama i pojavama mineralnih sirovina;
 - f) dokumentacija o utjecaju rudarskih radova na okoliš;
 - g) dokumentacija o razvrstavanju rudnika i njihovih dijelova gdje se vrše rudarski radovi po stupnju opasnosti od metana i ugljene prašine, i
 - h) dokumentacija postrojenja, opreme i uređaja.
- (2) Za izvođenje rudarskih radova koji nisu u neposrednoj vezi sa eksploatacijom mineralnih sirovina, dozvoljena je uporaba i tehničke dokumentacije koju propisuje poseban zakon iz oblasti građenja.

Članak 67.

(Usklađenost tehničke dokumentacije)

- (1) Tehnička dokumentacija iz članka 66. ovog Zakona mora biti usklađena sa:
- a) odredbama ovog Zakona i na temelju njega donesenih tehničkih propisa, propisa o zaštiti na radu i zaštiti zdravlja radnika na radu u rudarstvu, zahtjevima propisanim u urbanističkoj suglasnosti, vodnim aktima, kao i sa drugim propisima koji su u primjeni u oblasti eksploatacije mineralnih sirovina i
 - b) propisima o zaštiti okoliša i zaštiti od požara, ukoliko propisima iz točke a) ovog članka nije drugačije određeno.
- (2) Tehnička dokumentacija iz stavka (1) ovog članka treba biti usklađena sa suvremenim dostignućima i metodama rudarske, geološke, geomehaničke i drugih tehničkih znanosti.

Članak 68.

(Vrste rudarskih projekata)

- (1) Za izvođenje rudarskih radova i gradnju rudarskih objekata i ugradnju postrojenja izrađuju se projekti i to:
- a) idejni rudarski projekt;
 - b) gavnji rudarski projekt;
 - c) dopunski rudarski projekt;
 - d) tehnički rudarski projekt;
 - e) pojednostavljeni rudarski projekt, i
 - f) rudarski projekt za istraživanju čvrstih mineralnih sirovina.
- (2) Sadržaj, redoslijed izrade, sastavne dijelove i način izrade rudarskih projekata provedbenim propisom koji donosi federalni ministar.

Članak 69.

(Idejni rudarski projekt)

Idejni rudarski projekt eksploatacije ležišta mineralnih sirovina sadrži prikaz uvjeta i idejno rešenje načina eksploatacije, pripreme mineralnih sirovina, plasmana mineralnih sirovina, radni vijek i godišnji kapacitet, analizu utjecaja na okoliš sa mjerama zaštite i sanacije okoliša, rekultivaciju, socijalni utjecaj rudarskih aktivnosti, tehno-ekonomsku ocjenu uključujući i broj potrebnih radnika.

Članak 70.

(Glavni rudarski projekt)

- (1) Glavni rudarski projekat izrađuje se za nove jame, površinske kopove, postrojenja za pripremu i oplemenjivanje mineralnih sirovina, kao i eksploataciju tečnih i plinovitih ležišta, te za izgradnju i korištenje podzemnih prostora koji nisu u vezi sa eksploatacijom mineralnih sirovina.
- (2) Projekt iz stavka (1) ovog člana izrađuje se na temelju bilancnih rezervi mineralnih sirovina A, B i C kategorije, sadržanih na prostoru koji je obuhvaćen projektom.
- (3) Dio bilancnih rezervi A + B mora biti najmanje 60% od čega rezerve kategorije A ne mogu biti manje od 10%.
- (4) Od ukupno utvrđenih bilancnih rezervi C 1 kategorije kao podloga za projektiranje može se uzeti najviše 50%, pod uvjetom da se kontinuirano naslanja na rezerve B kategorije ili kada njihov prostorni položaj omogućava otkopavanje istim zahvatom otvaranja.

Članak 71.

(Dopunski rudarski projekt)

Dopunski rudarski projekt radi se kao dopuna glavnom rudarskom projektu za izvođenje rudarskih radova, gradnju objekata i postrojenja koji nisu obuhvaćeni glavnim rudarskim projektom u postojećim rudnicima, za rudarske radove na otvaranju i eksploataciji novih horizonata, revira, otkopnih polja ili dijela sloja i rudnih tijela, dijelova tečnih i plinovitih ležišta, za izradu magazina eksplozivnih sredstava, za uvođenje nove ili izmjenu postojeće otkopne metode, za dodatna rješenja u okviru rudničke sigurnosti i kolektivne zaštite, djelomičnu ili potpunu eksploataciju zaštitnih stubova, potpuno i trajno zatvaranje rudarskog objekta, tehničku i biološku rekultivaciju zemljišta na kojem je vršena eksploatacija i izvođeni drugi rudarski radovi.

Članak 72.

(Tehnički rudarski projekt)

Tehnički rudarski projekt izrađuje se sukladno glavnom i dopunskom rudarskom projektu za tehnološke operacije izvođenja rudarskih radova: bušenja i miniranja, otkopavanja, transporta i deponiranja korisne mineralne sirovine; otkopavanja, transporta i odlaganja jalovine (otkrivke); transporta i odlaganja flotacijske jalovine; zaštite rudarskih objekata od dotoka površinskih i podzemnih voda; pri rekonstrukciji ili unapređenju rudarskih objekata i rudničke infrastrukture i stacionarnih rudarskih objekata.

Članak 73.

(Pojednostavljeni rudarski projekt)

- (1) Pojednostavljeni rudarski projekt izrađuje se za radove manjeg obujma, jednostavnije i tipske objekte, postrojenja i uređaje iz čl. 7. i 8. ovog Zakona kao i za nebitna odstupanja od glavnog, dopunskog odnosno tehničkog rudarskog projekta koji nemaju utjecaja na temeljna projektirana rješenja, kao i za rudarske radove na eksploataciji manjih ležišta metaličnih mineralnih sirovina, čija eksploatacija neće trajati duže od jedne godine, a koja se nalaze unutar odobrenog eksploatacijskog polja.

- (2) Dozvolu za izvođenje rudarskih radova i uporabu rudarskih objekata izgrađenih po pojednostavljenom rudarskom projektu izdaje glavni tehnički rukovoditelj rudnika.

Članak 74.

(Rudarski projekt za istraživanje čvrstih mineralnih sirovina)

Rudarski projekt za istraživanje čvrstih mineralnih sirovina je projekt na temelju kojeg se izvode rudarski radovi u okviru odobrenog projekta-programa geoloških istraživanja na istražnom prostoru ili eksploatacijskom polju (izvan prostora obuhvaćenog glavnim ili dopunskim rudarskim projektom), u cilju uzimanja uzoraka za laboratorijska i tehnološka ispitivanja na licu mesta ili u industrijskim uvjetima i izvođenja rudarskih radova u okviru istraživanja ležišta na površini ili izvođenja podzemnih istražnih rudarskih radova

Članak 75.

(Nostrifikacija projekata)

Utvrđivanje usklađenosti tehničke dokumentacije izrađene u inozemstvu sa ovim zakonom, posebnim zakonima, propisima i standardima vrši se u skladno provedbenom propisu koji donosi federalni ministar.

Članak 76.

(Ponovna eksploatacija)

U rudnicima, rudarskim objektima, jamama i površinskim kopovima u kojima je potpuno ili trajno obustavljena eksploatacija mineralnih sirovina može se ponovno pristupiti eksploataciji samo na temelju novog glavnog rudarskog projekta za koji dozvolu izdalo Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo.

Članak 77.

(Izrada elaborata i kategorizacija jama i jamskih prostorija)

- (1) Izrada elaborata za kategorizaciju jama i jamskih prostorija prema stupnju opasnosti od metana i opasne ugljene prašine vrši se sukladno čl. 78. i 79. ovog Zakona.
- (2) Kategorizaciju jama i jamskih prostorija prema stupnju opasnosti od metana i opasne ugljene prašine vrši stručno povjerenstvo koje imenuje federalni ministar, sastavljeno od predstavnika Federalnog ministarstva i stručnih osoba iz gospodarskih društava iz oblasti rudarstva koji ispunjavaju uvjete iz članka 78. ovog Zakona.
- (3) O izvršenoj kategorizaciji federalni ministar donosi rješenje koje je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.
- (4) Sadržaj elaborata, način i postupak kategorizacije ugljenih slojeva i jama i razvrstavanje jamskih prostorija prema stupnju opasnosti od metana i klasifikacija i kategorizacija jame, odnosno jamskih prostorija prema stupnju opasnosti od eksplozivne ugljene prašine, uvjete koje moraju ispunjavati gospodarska društva za izradu elaborata u pogledu osposobljenosti i opremljenosti za potrebna ispitivanja, način imenovanja članova povjerenstva i naknadu za rad članova povjerenstva uređuje se provedbenim propisom koji donosi federalni ministar.

Članak 78.

(Izrada rudarskih projekata)

- (1) Izradu rudarskih projekata može vršiti rudarski projektant registriran za obavljanje tih poslova koje pored općih ispunjava i uvjet da u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ima najmanje tri radnika od čega najmanje jednog radnika one struke za koju se radi projekat (rudarska, elektrotehnička, geodetska, rudarsko-mjeračka, strojarska, geološka, i građevinska).
- (2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, izradu rudarskih projekata za rudarske objekte na površini i to: garderobe sa kupatilom, stanice za spašavanje, dispečerski centri, regulacija vodotoka, sonovode, objekte i instalacije za prikupljanje i prečišćavanje otpadnih voda, sustav veza za specifične radove na izgradnji i sanaciji rudarskih objekata mogu raditi gospodarska društva koja ispunjavaju uvjete za projektiranje, odnosno izradu investicijsko-tehničke dokumentacije prema propisima iz oblasti građenja.

Članak 79.

(Osposobljenost osoba za izradu rudarskih projekata)

- (1) U gospodarskom društvu iz članka 78. ovog Zakona rudarski projekt može izrađivati projektant – diplomirani inženjer odnosno struke, koji ima položen stručni ispit i najmanje pet godina radnog iskustva, od čega najmanje tri godine nakon položenog stručnog ispita u gospodarskom društvu na poslovima one vrste za koje se izrađuje projekat (rudarski, geodetski, rudarsko-mjerački, elektrotehnički, strojarski, geološki, građevinski i dr.)
- (2) Kada u izradi rudarskog projekta učestvuje više projektanata mora se odrediti glavni projektant.
- (3) Projektant je osoba rudarskog projektanta koja je odgovorna za izradu posebnog dijela projekta, za usklađenost nacрта, planova i projektnih rješenja, s tehničkim propisima i uvjetima iz izdanih dozvola i suglasnosti nadležnih tijela.
- (4) Glavni projektant je osoba rudarskog projektanta koja je odgovorna za temeljna tehnička rješenja-koncept i međusobnu usklađenost posebnih dijelova projekta.
- (5) Poslove iz stavka (1) ovog članka ne može obavljati radnik organa uprave.
- (6) Projektantski nadzor nad izvođenjem rudarskih radova može obavljati osoba koja ispunjava uvjete određene za projektanta.

Članak 80.

(Ovlaštene osobe)

Ovlaštena osoba gospodarskog društva mora uz rudarski projekt priložiti dokaz da projektant i glavni projektant rudarskog projekta ispunjavaju uvjete iz članka 79. stavak (1) ovog Zakona.

Članak 81.

(Pisana izjava)

- (1) Projektant koji je izradio rudarski projekt ili dio rudarskog projekta i glavni projektant rudarskog projekta pisanom izjavom potvrđuju da su u projektu primijenjeni uvjeti iz članka 67. ovog Zakona.

- (2) Gospodarsko društvo u kojem je izrađen projekt ili dio rudarskog projekta dužno je pisano izjavu iz stavka (1) ovog članka priložiti uz izrađeni rudarski projekt, odnosno dio rudarskog projekta kao poseban akt.
- (3) Za sva rješenja i kvalitet projekta odgovorno je gospodarsko društvo u kojem je projekt izrađen, projektant i glavni projektant.

Članak 82.

(Revizija rudarskog projekta)

- (1) Rudarski projekti iz članka 68. ovog Zakona podliježu reviziji u pogledu primjene odredbi čl. 67., 78. i 79. ovog Zakona.
- (2) Za kvalitet revizije projekta odgovorni su gospodarsko društvo u kojem je izvršena revizija, glavni revident i revidenti koji su izvršili reviziju projekta.

Članak 83.

(Pravo revizije)

- (1) Reviziju rudarskog projekta vrši gospodarsko društvo za svoje potrebe ili drugo gospodarsko društvo koje je registrirano i ima odobrenje za obavljanje poslova revizije rudarskih projekata.
- (2) Revizija rudarskog projekta vrši se putem revidenta koji ima stručnu spremu i radno iskustvo iz članka 79. ovog Zakona i zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa gospodarskim društvom u kojem se vrši revizija rudarskog projekta.
- (3) Za reviziju rudarskog projekta u čijoj izradi je sudjelovalo više projektanata različitih struka i/ili specijalnosti moraju se odrediti revidenti odgovarajuće struke i glavni revident.
- (4) Reviziju rudarskog projekta ne može vršiti radnik organa uprave, osoba koja je učestvovala u izradi projekta, gospodarsko društvo odnosno radnik u gospodarskom društvu u kojem je izrađen projekt.

Članak 84.

(Zadatak revidenta)

- (1) Revident rudarskog projekta sačinjava izvještaj o izvršenoj reviziji kojim utvrđuje da li je rudarski projekt izrađen sukladno odredbama članka 67. ovog Zakona.
- (2) Ako revident utvrdi da u rudarskom projektu postoje nedostaci, ukazat će na njih i zatražiti da se nedostaci otklone.
- (3) Revident je odgovoran za svoj dio revizije, da su planovi i projektna rješenja u projektu koji revidira sukladna tehničkim propisima i da izvođenjem radova po tom projektu neće biti ugrožena sigurnost i zdravlje na radu.
- (4) Glavni revident odgovoran je za uzajamnu usklađenost revidentskih izvještaja i kvalitetu obrade zajedničkog revidentskog izvještaja.
- (5) U izvještaju o izvršenoj reviziji rudarskog projekta jamske otkopne metode revident je dužan dati svoje mišljenje o mogućnosti primjene projektirane otkopne metode u predviđenom otkopnom polju i predložiti koja, odnosno kakva ispitivanja i praćenja gospodarsko društvo je dužno izvršiti u cilju dobijanja parametara i podataka potrebnih za utvrđivanje uvjeta pod kojima će se projektirana metoda moći primjenjivati.

Članak 85.
(Revizijska klauzula)

- (1) Gospodarsko društvo u kojem je izvršena revizija rudarskog projekta dužno je na rudarskom projektu potvrditi da je izvršena revizija projekta i izdati pisani akt - revizijsku klauzulu o izvršenoj reviziji rudarskog projekta.
- (2) Revizijskom klauzulom iz stavka (1) ovog članka potvrđuje se da je revidirani projekt izrađen sukladno odredbama članka 67. ovog Zakona.
- (3) Revizijsku klauzulu potpisom i pečatom ovjerava ovlaštena osoba gospodarskog društva u kojem je izvršena revizija.
- (4) Uz revidirani projekt gospodarsko društvo iz stavka (1) ovog članka prilaže izvod o upisu u sudski registar, akt nadležnog tijela o ispunjavanju uvjeta za obavljanje poslova revizije rudarskih projekata, dokaze da revidenti rudarskog projekta ispunjavaju uvjete iz članka 79. ovog Zakona i izvještaj revidenata o izvršenoj reviziji odnosno konačan izvještaj o izvršenoj reviziji projekta.
- (5) Revizijsku klauzulu sa popisom svih revidenata za projekte iz članka 83. stavak (3) ovog zakona potpisom i pečatom ovjerava ovlaštena osoba gospodarskog društva u kojem je izvršena revizija, a potpisuje je i glavni revident.

Članak 86.
(Izmjene u projektu za izvođenje radova)

- (1) Ako tijekom realizacije glavnog rudarskog projekta dođe do odstupanja od odobrenog projekta u pogledu općih tehničkih rješenja, radi se novi glavni rudarski projekt.
- (2) Ako tijekom realizacije glavnog rudarskog projekta dođe do odstupanja od tehničkih projekata pojedinih faza tehnološkog procesa koje ne utječu na opća tehnička rješenja iz glavnog rudarskog projekta, rade se novi tehnički projekti.
- (3) Novi projekti iz st. (1) i (2) ovog članka odobravaju se na način utvrđen u čl. 38. i 44. ovog Zakona.
- (4) Manjim izmjenama u projektu za izvođenje radova smatraju se izmjene projekta tehničke i tehnološke naravi koje ne pogoršavaju uvjete zaštite na radu.
- (5) Izvođenje radova iz stavka (4) ovog članka počinje poslije dobijene pisane suglasnosti projektanta, uz suglasnost poslova zaštite na radu. U svim suglasnostima utvrđuje se da se nisu pogoršali uvjeti zaštite na radu određeni u rudarskom projektu.
- (6) Nužna odstupanja od odobrenih dopunskih rudarskih projekata u pogledu izvođenja i postavljanja postrojenja i instalacija kojima se bitno ne odstupaju od temeljnih projektnih rješenja mogu se vršiti samo uz prethodnu suglasnost tehničkog rukovoditelja izvođača rudarskih radova, poslova zaštite na radu i projektanta, u izuzetnom slučaju projektanta pravne osobe.
- (7) Za eksploataciju nafte, zemnog plina, mineralnih, termalnih i radioaktivnih voda izvođač smije zbog geoloških prilika i oblika terena, bez suglasnosti Federalnog ministarstva, izmijeniti u okviru dozvole za ulazak u prostor lokaciju bušotina koje su predviđene u rudarskom projektu ali ne smije preći granicu odobrenog eksploatacijskog polja.

DIO SEDMI - RUDARSKI PLANOVI I RUDARSKA MJERENJA

Članak 87.

(Planovi i karte)

U cilju pravilnog i sigurnog izvođenja rudarskih radova i racionalne eksploatacije mineralnih sirovina, kao i spriječavanja materijalnih šteta, gospodarsko društvo je na temelju rudarskih mjerenja dužno izrađivati planove, odnosno karte iz kojih se može utvrditi stanje rudarskih radova, njihov međusobni položaj i položaj u odnosu na stare rudarske radove i na objekte i vode na površini.

Članak 88.

(Dostava i izrada planova i karata)

- (1) Preslike rudarskih planova i karata iz članka 87. ovog Zakona moraju se dostaviti Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo na njihov zahtjev.
- (2) Način i uvjete za izvođenje rudarskih mjerenja, izradu rudarskih planova i karata, njihovo mjerilo, izbor sustava koordinata i vođenje rudarsko-mjeračke i druge dokumentacije koja se upotrebljava pri izradi rudarske tehničke dokumentacije, uređuje se provedbenim propisom koji donosi federalni ministar.

Članak 89.

(Obvezni planovi i karte)

- (1) Gospodarsko društvo mora imati:
 - a) situacijski nacrt eksploatacijskog polja;
 - b) geološku kartu eksploatacijskog polja i njegovog okoliša, kao i karakteristične geološke profile;
 - c) plan rudnika sa ucrtanom površinskom situacijom i podzemnim prostorijama, odnosno površinskim kopovima sa podacima o slijeganju terena;
 - d) planove pojedinih jama, odnosno površinskih kopova;
 - e) otkopne i etažne planove svih jamskih i površinskih rudarskih radova pojedinih revira;
 - f) planove energetske mreže (električna mreža, komprimirani zrak i dr.), vodovodne mreže kao i jamskih postrojenja sa glavnim tehničkim podacima;
 - g) plan sustava veza, daljinskog nadzora i uzbunjivanja;
 - h) planove vjetrenja jama;
 - i) planove tektonike, i
 - j) plan obrane i spašavanja od skupnih opasnosti i udesa.
- (2) Za rudnike sa velikim pritokom vode i složenom tektonikom, federalni ministar može propisati i vođenje hidrogeoloških planova i karte tektonike. Vođenje hidrogeoloških planova obvezno je kod eksploatacije kamene soli.
- (3) Planovi iz stavka (1) toč. d), e), f), g) i h) ovog članka moraju se dopunjavati svakog mjeseca sukladno napredovanju rudarskih radova.
- (4) Ako se jamski radovi izvode u blizini starih radova ili napuštenih dijelova jame ili prema geološkim rasjedima dopunjavanje planova vrši se po potrebi u kraćim rokovima.
- (5) Dopunjavanje planova vrši se u kraćim rokovima i kada se podzemni radovi kreću u području jamskih požara i vodenih akumulacija kao i javnih objekata ili zaštićenih područja.

- (6) Izuzetno od odredbe stavka (3) ovog članka, dopunjavanje planova za površinske kopove može se vršiti u roku od šest mjeseci uz suglasnost nadležnog ministarstva.

Članak 90.

(Obvezni planovi i karte pri eksploataciji plinovitih i tekućih ležišta)

Gospodarsko društvo za eksploataciju plinovitih i tekućih ležišta mora imati:

- a) situacijski nacrt eksploatacijskog polja sa naznakom lokacija svih istražnih i eksploatacijskih bušotina i ostalih uređaja;
- b) geološku kartu eksploatacijskog polja i njegovog okoliša i karakteristične geološke profile;
- c) karte o granicama rubne vode;
- d) podatke i izvještaje o bušenju i elektrokarotaznim mjerenjima, zacijevljenju, perforaciji, osvajanju i mjerenju dinamičkog i statičkog tlaka, plinskom faktoru i svim ostalim fizičko-kemijskim analizama kolektora i fluida, i
- e) plan eksploatacijskog polja sa podacima o slijeganju terena.

Članak 91.

(Priklučivanje rudarskih mjerenja)

Situacijski plan eksploatacijskog polja i rudarska mjerenja na temelju kojih se izvode rudarski radovi, izrađuju rudarski planovi i projekti moraju biti priključeni na državnu geodetsku osnovu.

Članak 92.

(Mjeračke knjige)

O svim izvršenim mjerenjima gospodarsko društvo dužno je voditi mjeračke knjige koje se ovjeravaju prema propisima o ovjeri poslovnih knjiga, a mogu se voditi u analognom i/ili u digitalnom obliku.

Članak 93.

(Osobe za obavljanje rudarskih mjerenja)

- (1) Rudarska mjerenja vrše i planove izrađuju, odnosno dopunjavaju samo osobe koje za ove poslove imaju stručnu kvalifikaciju (rudarski mjerači i geodeti).
- (2) Kod izrade novih rudarskih planova u njih se moraju prenijeti i svi detalji iz starih rudarskih planova, kao što su stari jamski otvori, stari radovi i rasjedi, visinske kote i dr.

Članak 94.

(Korištenje zemljišta za izmjeru)

Korisnici i vlasnici zemljišta dužni su dozvoliti gospodarskom društvu, odnosno izvođaču radova izmjeru i postavljanje geodetskih točaka i oznaka eksploatacijskog polja.

Članak 96.

(Dostavljanje planova)

- (1) Presliku planova iz članka 89. toč. a) do g) ovog Zakona gospodarsko društvo dužno je dostaviti na zahtjev Federalnog ministarstva, odnosno kantonalnog ministarstva nadležnog za rudarstvo.
- (2) Ako gospodarsko društvo ne izvrši izmjene i dopune rudarskih planova svakih šest mjeseci federalni ministar, odnosno kantonalni ministar nadležan za rudarstvo odredit će izvođača koji će izmjene i dopune izvršiti na trošak gospodarskog društva.

Članak 96.

(Plan eksploatacije mineralnih sirovina)

Gospodarsko društvo dužno je izraditi dugoročni program i godišnji plan eksploatacije mineralnih sirovina i dostaviti ga Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo na njihov zahtjev.

Članak 97.

(Usklađenost rudarskih projekata sa propisima koji reguliraju zaštitu okoliša)

Gospodarsko društvo ili izvođač rudarskih radova dužan je rudarske projekte i nadzor o utjecaju svoje djelatnosti na okoliš uskladiti sa propisima koji uređuju zaštitu okoliša.

DIO OSMI - NADZOR

Članak 98.

(Nadzor)

- (1) Nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona vrši Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo svatko iz svoje nadležnosti.
- (2) Inspekcijski nadzor vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove na temelju ovog Zakona i Zakona o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 73/14 i 19/17-O.U.S.), a iz nadležnosti kantona vrše kantonalni rudarski inspektori na temelju kantonalnog zakona o rudarstvu i posebnog zakona.

Članak 99.

(Rudarska inspekcija)

Inspekcijski nadzor iz nadležnosti Federacije BiH nad provođenjem ovog Zakona i na temelju njega donesenih propisa, tehničkih propisa, propisa o zaštiti od požara pri izvođenju rudarskih radova, propisa o tehničkim normativima o zaštiti na radu i zaštite zdravlja radnika i drugih propisa pri eksploataciji mineralnih sirovina, te izvođenju drugih radova vrši nadležna rudarska inspekcija (u nastavku teksta: inspekcija) prema ovom zakonu i Zakona o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 73/14 i 19/17-O.U.S.).

Članak 100.

(Rudarski inspektor)

- (1) Poslove rudarskog inspektora (u nastavku teksta: inspektor) može obavljati osoba koja ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smjera (rudarskog, mašinskog, elektrotehničkog) ili visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja (koji se vrednuje s 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja odgovarajućeg smjera, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u gospodarskim društvima koja se bave eksploatacijom mineralnih sirovina, položen stručni ispit za tehničko rukovođenje u rudarstvu i koja ispunjava uvjete iz članka 33. Zakona o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Poslove inspektora koji vrši nadzor u jamskim objektima sa metanom i opasnom ugljenom prašinom može obavljati samo osoba koja osim uvjeta iz stavka (1) ovog članka ima i radno iskustvo od najmanje tri godine na poslovima tehničkog rukovođenja u takvim objektima.

Članak 101.

(Djelokrug inspekcije)

- (1) Inspekcija vrši inspeksijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:
 - a) eksploataciju mineralnih sirovina;
 - b) tehničke mjere pri obavljanju rudarske djelatnosti;
 - c) zaštitu na radu pri eksploataciji mineralnih sirovina;
 - d) zaštitu od požara i eksplozije pri eksploataciji mineralnih sirovina;
 - e) izgradnju i održavanje rudarskih objekata, postrojenja i uređaja;
 - f) transport, skladištenje i rukovanje eksplozivnim sredstvima;
 - g) izvođače radova;
 - h) tehničko rukovođenje i nadzor;
 - i) rudarska mjerenja, pravilnu izradu i redovito dopunjavanje rudarskih planova – karata i ostalu dokumentaciju potrebnu za pravilno tehničko i racionalno izvođenje rudarskih radova i ažurno vođenje mjeračkih knjiga, i
 - j) provedbu tehničkih mjera, mjera zaštite i protivpožarne zaštite pri izvođenju rudarskih radova koji nisu vezani uz radove eksploatacije mineralnih sirovina: tunelogradnja i drugi poslovi gdje se za izradu koriste rudarske metode i oprema, a sukladno rudarskim projektima,
- (2) Inspektor nadzire i rad pogona koji su u neposrednoj vezi sa tehnološkim procesom izvođenja rudarskih radova i elektropostrojenja, kao i uređaja i instalacija pri izvođenju rudarskih radova.

Članak 102.

(Ovlasti inspektora)

- (1) Pri vršenju inspeksijskog nadzora inspektor ima ovlasti:
 - a) u svako doba ući u sve poslovne i pogonske prostorije;
 - b) pregledati rudarske objekte, postrojenja, uređaje i instalacije;
 - c) pregledati tehničku i drugu dokumentaciju;
 - d) utvrditi identitet osoba koje izvode rudarske radove;
 - e) privremeno izuzeti tehničku dokumentaciju ili je preslikati;
 - f) fotografirati lokacije na kojima je zabranio radove;
 - g) uzeti potrebne podatke ili osnovne uzorke mineralnih sirovina ili drugog materijala;

- h) tražiti pomoć stručne organizacije ili pojedinih stručnih osoba, i
 - i) privremeno zabraniti izvođenje rudarskih radova.
- (2) Inspektor može u trajanju do osam dana izuzeti dokumentaciju koja mu je potrebna za utvrđivanje činjeničnog stanja o razmatranom predmetu i ako su prekršene odredbe ovog Zakona, tehničkih propisa i propisa iz oblasti zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika i drugih propisa donesenih na temelju ovog Zakona, ili ako sumnja da je učinjen prekršaj.
 - (3) O izuzimanju dokumentacije iz stavka (2) ovog članka inspektor izdaje gospodarskom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova potvrdu sa popisom izuzete dokumentacije.
 - (4) Inspektor u svom radu primjenjuje i prava utvrđena u članku 62. Zakona o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 73/14 i 19/17-O.U.S.).
 - (5) Ako se u vršenju inspekcijaskog nadzora inspektoru onemogućí obavljanje pregleda ili pruži fizički otpor ili ako se takav otpor osnovano očekuje, inspektor može zatražiti pomoć nadležne policije.
 - (6) Nadležna policija obvezna je pružiti potrebnu zaštitu i omogućiti inspektoru obavljanje inspekcijaskog nadzora.
 - (7) U vršenju nadzora nad provođenjem mjera sigurnosti i zdravlja na radu u rudarskim objektima inspektor ima ovlaštenja i dužnosti inspektora rada utvrđene posebnim zakonom.

Članak 103.

(Dužnosti inspektora)

- (1) Inspektor je dužan na licu mjesta odmah otpočeti sa istragom okolnosti pod kojima je došlo do smrtnih slučajeva ili grupnih nesreća, odrediti mjere i na zahtjev nadležnog tijela izdati pisano mišljenje o uzrocima nesreće.
- (2) Inspektor je dužan najmanje jednom u šest mjeseci izvršiti nadzor nad izvođenjem rudarskih radova u objektima koje ugrožava metan, drugi plinovi, prodori vode, mulja i blata, opasna ugljena prašina, silikatna prašina, živina para, kao i prostor sa opasnim radioaktivnim zračenjem i u slučajevima povećanog rizika od nastanka opasnosti.
- (3) Inspekcijaski nadzor nad rudarskim radovima koji nisu obuhvaćeni u stavku (2) ovog članka inspektor je dužan vršiti najmanje jednom godišnje.
- (4) Po prijemu obavijesti iz članka 21. stavak (2) ovog Zakona inspektor je dužan izaći na teren i utvrditi činjenice i izreći upravne mjere.

Članak 104.

(Dužnosti gospodarskog društva, odnosno izvođača rudarskih radova)

- (1) Gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je inspektoru omogućiti vršenje inspekcijaskog nadzora.
- (2) Gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je omogućiti uvid u svu dokumentaciju društva, a na traženje inspektora odrediti jednu ili više osoba koja će sudjelovati u utvrđivanju činjeničnog stanja pri obavljanju inspekcijaskog nadzora.
- (3) Uviđaj rudarskih nesreća koji nisu obuhvaćene u članku 103. stavak (1) ovog Zakona vrši povjerenstvo za rudarske nesreće gospodarskog društva odnosno izvođača radova, u čijem sastavu je obvezno predstavnik poslova zaštite na radu

i rudarski mjerač, sukladno ovom zakonu i općim aktima gospodarskog društva odnosno izvođača rudarskih radova.

Članak 105.

(Zapisnik o inspekcijskom nadzoru)

- (1) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je obavezan sastaviti zapisnik navodeći činjenično stanje utvrđeno tim nadzorom.
- (2) Zapisnik sastavlja inspektor koji je izvršio inspekcijski nadzor. Ako je inspekcijski nadzor obavilo istovremeno više inspektora po istom nalogu (kolektivni inspekcijski nadzor) u tom slučaju zajednički sastavljaju jedan zapisnik.
- (3) Zapisnik osim navoda propisanih u Zakonu o upravnom postupku, sadrži navode koje je neophodno navesti u obavljanju inspekcijskog nadzora.
- (4) Zapisnik o inspekcijskom nadzoru je javna isprava osim onih dijelova zapisnika na koje je subjekt nadzora dao primjedbu da nije pravilno sastavljen.

Članak 106.

(Upravne mjere)

Kad inspektor utvrdi da gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova ne postupa ili nepotpuno postupa prema obvezama koje su mu određene propisima, dužan je prema utvrđenom činjeničnom stanju u zapisniku o obavljenom inspekcijskom nadzoru naložiti odgovarajuće upravne mjere i to:

- a) narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti na način i u roku kako je određeno ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu njega;
- b) narediti privremenu zabranu izvođenja radova;
- c) narediti zabranu izvođenja radova;
- d) narediti poduzimanje odgovarajućih upravnih radnji koje su gospodarski subjekt i druga pravna osoba, institucija koj ima javna ovlaštenja, odnosno tijelo uprave obvezni poduzeti;
- e) prisilno provesti izvršenje određene upravne mjere kada je gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova sam ne izvrši;
- f) izreći novčanu kaznu na licu mjesta kako je određeno ovim Zakonom;
- g) podnijeti prijavu protiv gospodarskog društva, odnosno izvođača rudarskih radova i odgovorne osobe za učinjeni prekršaj ili krivično djelo;
- h) odrediti i druge mjere i obaviti radnje određene ovim Zakonom i posebnim propisima;
- i) izreći zabranu rada u pogonu ili na određenim poslovima, ako utvrdi nedostatke iz člana 101. ovog Zakona;
- j) ako se nedostaci i propusti odnose na mjere zaštite na radu ili mjere za zaštitu života i zdravlja građana usljed kojih može nastati neposredna opasnost po život i zdravlje radnika i drugih građana, inspektor će zabraniti rad u pogonu ili na određenim poslovima dok se postojeći nedostaci ne otklone;
- k) zabraniti ili privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti, i
- l) odrediti drugu osobu za vođenje akcije spašavanja.

Članak 107.

(Privremena zabrana izvođenja rudarskih radova)

Inspektor može rješenjem privremeno zabraniti izvođenje rudarskih radova gospodarskom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova do otklanjanja nedostataka, ako tijekom inspekcijskog nadzora utvrdi da:

- a) gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova nije osigurao potpunu ispravnost sredstava za rad, radni prostor i radni proces kako je to određeno odobrenim projektom i tehničkom dokumentacijom prema odredbama ovog Zakona;
- b) gospodarsko, odnosno izvođač rudarskih radova ne primjenjuje u cijelosti odredbe ovog Zakona, tehničke propise, propise iz oblasti zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika i druge propise i opće akte koji se odnose na rudarske radove, odnosno ako se radovi ne izvode u skladu sa odobrenom tehničkom dokumentacijom;
- c) pri korištenju sredstava rada, primjeni radnih postupaka, korištenju radnog prostora koji nije zaštićen prijetoj opasnosti od povreda, ugrožavanja zdravlja radnika gospodarskog društva, odnosno izvođača rudarskih radova i ako se radnici ne pridržavaju odgovarajućih uputa za rad;
- d) gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova nije postupilo sukladno usmeno izrečenim naređenjem inspektora;
- e) gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova onemogućava obavljanje inspekcijskog nadzora;
- f) gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova nije postupilo po rješenju za otklanjanje nedostataka.

Članak 108.

(Zabrana izvođenja rudarskih radova)

Inspektor je dužan rješenjem zabraniti izvođenje rudarskih radova gospodarskom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova, ako prilikom inspekcijskog nadzora utvrdi da:

- a) gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova izvodi rudarske radove bez dozvole za izvođenje radova ili se rudarski radovi ne izvode prema odobrenoj projektnoj i tehničkoj dokumentaciji, ili se rudarski radovi izvode suprotno tehničkim propisima, propisima iz oblasti zaštite na radu i zdravlja radnika i drugim propisima koji se odnose na rudarske radove i općim aktima izvođača rudarskih radova, što može ugroziti živote i zdravlje radnika, sigurnost prometa i susjednih objekata i uzrokovati nastanak veće materijalne štete;
- b) kod gospodarskog društva, odnosno izvođača rudarskih radova zaposlene su osobe koje ne ispunjavaju uvjete o stručnoj osposobljenosti prema odredbama ovog Zakona;
- c) gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova ili njegova odgovorna osoba i pored usmenog naređenja inspektora ponovno krši odredbe tehničkih propisa, propisa iz oblasti zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika i drugih propisa koji se odnose na rudarske radove, te općih akata izvođača rudarskih radova prema ovom Zakonu;
- d) gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova koristi objekte, postrojenja, uređaje i instalacije bez uporabne dozvole, što neposredno ugrožava sigurnost objekata i uređaja, život i zdravlje ljudi, odvijanje prometa, susjedne objekte i okoliš i predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje radnika, i

- e) gospodarsko društvo, odnosno izvođač rudarskih radova pri izvođenju rudarskih radova ulazi u posjed bez riješenih imovinsko-pravnih odnosa ili zahvata i područje van prostora određenog dozvolom za eksploataciju.

Članak 109.

(Zabrana obavljanja djelatnosti)

Inspektor mora rješenjem zabraniti obavljanje djelatnosti gospodarskom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova, ako tijekom inspekcijskog nadzora utvrdi:

- a) da za obavljanje djelatnosti ne ispunjava zakonom propisane uvjete;
- b) da se pri obavljanju djelatnosti ne primjenjuju propisi i standardi, i
- c) ako izradu i reviziju tehničke dokumentacije obavljaju osobe koje ne ispunjavaju uvjete prema ovom Zakonu.

Članak 110.

(Usmeno izricanje upravne mjere)

- (1) U inspekcijskom nadzoru inspektor će gospodarskom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova usmeno izreći upravnu mjeru i narediti da se odmah izvrši:
 - a) kad je to obavezan prema ovom Zakonu, i
 - b) kad je u nastaloj situaciji nepohodno, prema ocjeni inspektora, poduzeti radnje na otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje radnika i građana ili nastanak veće materijalne štete.
- (2) Sadržaj usmene upravne mjere inspektor upisuje u knjigu rudarskog nadzora i u zapisnik o inspekcijskom nadzoru.

Članak 111.

(Rok za donošenje rješenja)

- (1) Upravnu mjeru inspektor određuje rješenjem.
- (2) Rješenje o određenim upravnim mjerama inspektor je dužan donijeti u rokovima utvrđenim zakonom, a u hitnim slučajevima najkasnije u roku od tri dana po isteku roka za davanje primjedbi na zapisnik o izvršenom inspekcijskom nadzoru.
- (3) O usmeno izrečenim upravnim mjerama inspektor je dužan donijeti rješenje u roku od tri dana od dana izricanja tih mjera.

Članak 112.

(Izvršenje rješenja)

- (1) Izvršenje rješenja prati inspektor i utvrđuje po službenoj dužnosti.
- (2) Izvršenje rješenja inspektor utvrđuje kontrolnim pregledom ili drugim pisanim dokazom.
- (3) Izvršenje rješenja inspektor može produžiti do 30 dana osim rješenja kojim su upravne mjere usmeno izrečene.

Član 113.

(Žalba na rješenje)

- (1) Žalba na rješenje o usmeno izrečenoj upravnoj mjeri nije dopuštena.

- (2) Žalba na rješenje o izrečenim upravnim mjerama iz čl. 106., 107. 108. i 109. ovog Zakona može se izjaviti u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (3) O žalbi rješava nadležno ministarstvo.
- (4) Žalba na rješenje inspektora o izrečenim upravnim mjerama ne odgađa izvršenje rješenja.
- (5) Protiv rješenja inspektora o usmeno izrečenoj upravnoj mjeri i rješenja nadležnog ministarstva donesenog po žalbi može se pokrenuti upravni spor.

Članak 114.

(Rok za rješavanje žalbe)

Žalbu na rješenje inspektora o izrečenoj upravnoj mjeri nadležno drugostupanjsko tijelo dužno je riješiti u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

DIO DEVETI - ZAŠTITA I UREĐENJE PROSTORA

Član 115.

(Ugrožavanje okoliša)

- (1) Gospodarsko društvo mora osigurati izvođenje rudarskih radova sukladno okolinskoj dozvoli i urbanističkoj suglasnosti tako da ti radovi ne prelaze dozvoljena oštećenja okoliša.
- (2) Gospodarsko društvo za vrijeme izvođenja rudarskih radova mora etapno, a najkasnije po završetku rudarskih radova izvršiti konačnu sanaciju zemljišta tehničku rekultivaciju degradiranih površina nastalih usljed rudarskih radova sukladno rudarskim projektu i dozvoli za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije iz članka 43. ovog Zakona.
- (3) Gospodarsko društvo ne može dobiti dozvolu za eksploataciju na novom eksploatacijskom polju, ako ne izvrši konačnu sanaciju zemljišta i tehničku rekultivaciju degradiranih površina nastalih usljed rudarskih radova na ranijem odobrenom eksploatacijskom polju.

Članak 116.

(Suglasnost za građenje u eksploatacijskom polju)

- (1) Za novu gradnju u granicama eksploatacijskog polja, prije izdavanja urbanističke suglasnosti, potrebno je pribaviti mišljenje gospodarskog društva.
- (2) Suglasnost iz stavka (1) ovog članka može se izdati i kada prema mišljenju gospodarskog društva koje vrši eksploataciju, postoji opasnost od oštećenja, ali samo ako ne postoji opasnost po život i zdravlje ljudi i ako se investitor pismeno odrekne prava na naknadu štete koja bi mogla nastati kao posljedica izvođenja rudarskih radova.
- (3) Izjava o odricanju prava na naknadu štete mora se ubilježiti u zemljiše knjige.

Članak 117.

(Građenje u eksploatacijskom polju)

- (1) Ako to zahtijeva javni interes, na površini eksploatacijskog polja mogu se graditi javni putovi, željezničke pruge, kanali i druge prometnice, elektrovodovi visokog

napona, vodovodi, naftovodi, sonovodi i plinovodi, ako se osiguraju zaštitni stubovi kojima će se spriječiti ugrožavanje života ljudi i izgrađenih objekata.

- (2) Prije izrade projektne dokumentacije za objekte iz stavka (1) ovog članka, investitor mora od gospodarskog društva tražiti mišljenje o tome koji bi pravac i položaj tih objekata u eksploatacijskom polju bio najprimjereniji.
- (3) Sukladno važećim propisima gospodarsko društvo ima pravo na naknadu stvarne štete nastale izgradnjom objekata iz stavka (1) ovog članka.

DIO DESETI - KAZNE NE ODREDBE

Članak 118. (Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj gospodarsko društvo i druga pravna osoba:
 - a) koje vrši eksploataciju mineralnih sirovina bez dozvole nadležnog tijela (čl.10. i 40.);
 - b) koje izvodi rudarske radove bez dozvole za izvođenje rudarskih radova prema rudarskom projektu (članak 44.);
 - c) koje stavi u redovnu uporabu objekte, postrojenja i uređaje prije dobijanja dozvole za uporabu (članak 48.);
 - d) ako vrše eksploataciju mineralnih sirovina van odobrenog eksploatacijskog polja (članak 11. stavak (1) i ako pri izvođenju rudarskih radova ulazi u posjed bez riješenih imovinsko-pravnih odnosa (članak 108. stavak (1) , točka e)),
 - e) ako ne provede propisane mjere zaštite na radu i mjere za sigurnost građana i imovine (čl.17., 50. i članak 53. stavak (1));
 - f) ako na temelju mjerenja ne izrade ili redovno ne dopunjavaju planove iz kojih se može utvrditi stanje rudarskih radova i njihov međusobni položaj i položaj u odnosu na stare rudarske radove i objekte i vode na površini, ili ne izrade dugoročni program, odnosno godišnji plan eksploatacije ili ako te planove ili preslike planova iz članka 89. toč. od a) do j) ovog Zakona na zahtjev ne dostave nadležnom ministarstvu za rudarstvo, ili ne vrše rudarska mjerenja ili ne vode knjigu rudarskog nadzora (čl.37., 86., 89., 90., 92. i 96.);
 - g) ako u određenom roku rudarskom inspektoru ne prijave početak rudarskih radova ili ga ne obavijeste o osobama koje će obavljati poslove tehničkog i glavnog tehničkog rukovođenja i tehničkog nadzora, ili ako ne prijave prestanak rudarskih radova (članak 47.);
 - h) ako obavljaju poslove periodičnih pregleda sredstava rada i sredstava i opreme osobne zaštite pri radu, periodične preglede i ispitivanja fizičkih, kemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimu u radnim i pomoćnim prostorijama i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu, a ne ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom (članak 49.);
 - i) koje obavlja poslove na izradi tehničke dokumentacije, a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom (članak 78.);
 - j) ako u izvođenju rudarskih i drugih radova i pri postavljanju postrojenja odstuje od odobrenih projekata bez suglasnosti nadležnog tijela (članak 86.);
 - k) ako nakon završetka ili trajne obustave rudarskih radova na eksploataciji u propisanom roku ne obavijeste nadležno ministarstvo za rudarstvo i nadležnu rudarsku inspekciju i inspekciju za okoliš o provedenim mjerama osiguranja,

- sanacije i rekultivacije posljedica rudarskih radova na okoliš (članak 62. st. od (1) do (4);
- l) koje povjeri izradu tehničke dokumentacije ili reviziju projekata ili vršenje periodičnih pregleda sredstava rada i sredstava i opreme osobne zaštite pri radu, periodične preglede i ispitivanja fizičkih, kemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnim i pomoćnim prostorijama i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu ili izvođenja rudarskih radova gospodarskom društvu ili drugom pravnoj osobi koja ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom (čl. 49., 78. i 83.);
 - m) ako nakon završetka ili trajne obustave rudarskih radova u roku utvrđenom u rudarskom projektu ne izvrši konačnu sanaciju zemljišta i tehničku rekultivaciju degradiranih površina nastalih usljed rudarskih radova i okoliša i ne otklone posljedice rudarskih radova ili ne poduzmu potrebne mjere osiguranja za zaštitu života i zdravlja ljudi i imovine, ili ako tijekom izvođenja rudarskih radova kontinuirano ne vrše sanaciju i rekultivaciju degradiranog zemljišta (članak 62.);
 - n) ako ne posjeduju propisanu tehničku dokumentaciju (članak 66.);
 - o) ako ne organiziraju poslove zaštite na radu i rasporedi osobe koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 22. ovog Zakona;
 - p) ako ne organiziraju službu za spašavanje ili je ne snabdiju potrebnom opremom, ili ne organiziraju vatrogasnu službu ili službu prve pomoći (članak 20.);
 - r) ako odmah ne obavijeste nadležno ministarstvo za rudarstvo, tijelo nadležno za unutarnje poslove i nadležnog rudarskog inspektora o svakom smrtnom slučaju, grupnoj povredi, teškoj povredi na radu u gospodarskom društvu (članak 21. stavak (3);
 - s) ako nadležnom ministarstvu za rudarstvo i rudarskoj inspekciji u propisanim rokovima ne prijave svaku privremenu obustavu rudarskih radova ili slučaj pojave opasnosti po živote i zdravlje radnika ili ponovni početak rudarskih radova (članak 60.);
 - t) ako ne osiguraju izvođenje rudarskih radova prema odobrenoj tehničkoj dokumentaciji i propisima, kao i stalni nadzor svih rudarskih radova, postrojenja i uređaja (članak 36.);
 - u) ako u jamama ugroženim metanom i/ili eksplozivnom prašinom ne osiguraju stalni nadzor nad vjetrenjem (članak 36. stavak (2));
 - v) ako na poslove vršenja nadzora i tehničkog rukovođenja rudarskih radovima rasporede osobe koje ne ispunjavaju propisane uvjete (čl. od 24. do 31.), i
 - z) kad projektantski nadzor povjeri gospodarskom društvu koje ne ispunjava uvjete iz članka 78. ovog Zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjena odgovorna osoba u pravnoj osobi za svaki prekršaj iz stavka (1) ovog članka, a sveukupno u maksimalnom iznosu od 12.000 KM.
- (3) Za prekršaje iz stavka (1) toč. a) i d) ovog članka izreći će se, uz novčanu kaznu:
- a) zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su uporabljeni ili su bili namijenjeni ili za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja ili kada postoji opasnost da će se takvi predmeti ponovno uporabiti za počinjenje prekršaja, bez obzira na to da li su u vlasništvu počinitelja, i
 - b) mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja.
- (4) Imovinskom koristi iz stavka (3) točka b) ovog članka smatra se tržišna vrijednost mineralne sirovine dobijene nelegalnom eksploatacijom.

- (5) Za prekršaje iz članka 118. ovog Zakona može se izreći zabrana odgovornoj osobi da obavlja određenu dužnost u trajanju od jednog do šest mjeseci.

Članak 119.
(Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj gospodarsko društvo i druga pravna osoba ako:
- a) u određenom roku ne prijave ministarstvu nadležnom za rudarstvo koje je izdalo dozvolu za eksploataciju iz članka 39. ovog zakona i nadležnoj rudarskoj inspekciji svaku obustavu izvođenja rudarskih radova u roku od 24 sata nakon obustave radova (članak 60.) i najkasnije 15 dana prije početka obustave radova (čl. 60. i 61.);
 - b) rudarskom inspektoru ne dozvole postupanje sukladno njegovim ovlastima i dužnostima ili ga ometaju ili sprječavaju na bilo koji način u vršenju nadzora ili ako ne postupe po rješenju rudarskog inspektora (članak 101. i članak 107. točka f.)
- (2) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM bit će kažnjeno odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka (1) ovog članka.

Član 120.
(Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj gospodarsko društvo i druga pravna osoba u kojem je:
- a) izrađen projekat, ako u njemu nisu riješena sva pitanja sigurnosti pogona i radnika, podzemnih, površinskih i susjednih objekata, ako nisu ili su nepravilno primijenjeni propisi o zaštiti na radu, normativi i obvezni standardi (članak 67.);
 - b) izvršena revizija projekta i nije provjerena primjena članka 67. ovog Zakona u projektu ili ako je revizija nemarno i nekvalitetno izvršena (članak 82.), i
 - c) izrađeni projekt a nije priložena pisana izjavu prema odredbama članka 81. ovog Zakona kao poseban akt kojom se potvrđuje da su u projektu primijenjeni uvjeti iz članka 67. ovog Zakona ili dokaz da projektant i glavni projektant rudarskog projekta ispunjavaju uvjete iz članka 79. ovog Zakona (čl.79. i 81.).
- (2) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjena odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 1.500 KM bit će kažnjen:
- a) projektant, ako pri izradi projekta ne primjeni ili nepravilno primijeni propisane mjere i normative zaštite na radu i obvezne standarde (članak 67.),i
 - b) revident, ako nemarno i nekvalitetno izvrši reviziju rudarskog projekta u pogledu primjene propisanih mjera i normativa zaštite na radu i obveznih standarda (članak 82.).

Članak 121
(Prekršaji)

Novčanom kaznom od 50,00 KM do 250,00 KM, bit će kažnjen svaki radnik u gospodarskom društvu, odnosno kod izvođača rudarskih radova u koliko ne provodi mjere

zaštite na radu i mjere zaštite od požara u okviru djelokruga svog rada, sukladno općem aktom gospodarskog društva, odnosno izvođača rudarskih radova (članak 50.).

DIO JEDANAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠENE ODREDBE

Članak 122.

(Postupci koji su počeli prije stupanja na snagu ovog zakona)

Postupci za dobijanje dozvola iz članka 38. ovog Zakona, koji do dana stupanja na snagu ovog Zakona nisu okončani, završit će se prema propisima koji su bili na snazi na dan predaje zahtjeva.

Članak 123.

(Propisi Vlade Federacije)

Vlada Federacije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijet će strategiju iz članka 13. i 14. ovog Zakona.

Član 124.

(Propisi federalnog ministra)

Federalni ministar donijet će propise iz čl. 16., 20., 31., 34., 46., 48., 49., 52., 65., 68., 77. i 88. ovog Zakona u roku od dvije godine, a propise iz članka 19. ovog Zakona u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 125.

(Primjena postojećih propisa)

Do donošenja novih propisa i pravilnika prema odredbama ovog Zakona, primjenjivat će se sljedeći propisi, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom:

- a. Pravilnik o uslovima koje moraju ispunjavati pravne osobe za izradu Elaborata o kategorizaciji ugljenih slojeva i jama i razvrstavanje jamskih prostorija prema stupnju opasnosti od metana i Elaborata o klasifikaciji i kategorizaciji jame, odnosno jamskih prostorija prema stupnju opasnosti od eksplozivne ugljene prašine u pogledu osposobljenosti i opremljenosti i postupku njihovog odobrenja („Službene novine Federacije BiH“, broj 68/11),
- b. Pravilnik o polaganju stručnog ispita za određene poslove u oblasti rudarstva („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/11),
- c. Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o polaganju stručnog ispita za određene poslove u oblasti rudarstva, („Službene novine Federacije BiH“, broj 7/20),
- d. Pravilnik o polaganju stručnog ispita za samostalno rukovanje eksplozivnim sredstvima u oblasti rudarstva u oblasti rudarstva („Službene novine Federacije BiH“, broj 76/11),

- e. Pravilnik o vođenju katastra odobrenih eksploatacijskih polja, načinu vođenja zbirke isprava i popisa gospodarskih društava kojima su izdane dozvole za eksploataciju mineralnih sirovina („Službene novine Federacije BiH“, broj 79/11)
- f. Pravilnik o postupku ispitivanja ispravnosti otkopne metode, tehnologije i postrojenja („Službene novine Federacije BiH“, broj 80/11),
- g. Pravilnik o tehničkim normativima za izvođenje rudarskih mjerenja, izradu rudarskih planova i karata, njihovih razmjera, izbor sistema koordinata i vođenje rudarsko- mjeračke i druge dokumentacije koja se upotrebljava pri izradi rudarske tehničke dokumentacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 14/12),
- h. Pravilnik za provođenje tehničkih mjera i mjera zaštite za skladištenje i trošenje sekundarnih ili trenutno otpadnih sirovina u rudarstvu i korisnih mineralnih sirovina dobijenih kroz istražne radove („Službene novine Federacije BiH“, broj 37/12),
- i. Pravilnik o sadržaju, redoslijedu izrade, sastavnim dijelovima i načinu izrade rudarskih projekata („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/12),
- j. Pravilnik o sadržaju elaborata, načinu i postupku kategorizacije ugljenih slojeva i jama i razvrstavanju jamskih prostorija prema stepenu opasnosti od metana („Službene novine Federacije BiH“, broj 59/12),
- k. Pravilnik o načinu organiziranja, stručnoj osposobljenosti i tehničkoj opremljenosti službe spašavanja, vatrogasne službe i službe prve moći u rudarskom gospodarskom društvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/12),
- l. Pravilnik o sadržaju elaborata načinu i postupku klasifikacije ugljenog sloja i kategorizacije jame odnosno jamskih prostorija prema stupnju opasnosti od eksplozivne ugljene prašine („Službene novine Federacije BiH“, broj 104/13),
- m. Pravilnik o provođenju tehničkih mjera i mjera zaštite pri izvođenju rudarskih radova na površini i /ili ispod zemlje koji nisu vezani uz radove eksploatacije mineralnih sirovina („Službene novine Federacije BiH“, broj 95/15),
- n. Pravilnik o obavljanju tehničkog pregleda rudarskih objekata, postrojenja, uređaja instalacija, sadržaju zapisnika i načinu imenovanja članova povjerenstva i naknadama („Službene novine Federacije BiH“, broj 48/14),
- o. Pravilnik o tehničkim mjerama sa mjerama zaštite pri eksploataciji mineralnih sirovina dubinskim bušenjem, („Službene novine Federacije BiH“ broj 38/13),
- p. Pravilnik o sadržaju i načinu izrade strategije upravljanja mineralnim sirovinama, („Službene novine Federacije BiH“, broj 31/12),
- r. Zakon o prijevozu opasnih materija („Službeni list SFRJ“, br. 27/90 i 45/90),
- s. Zakon o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova – prečišćeni tekst („Službeni list SRFJ“, br. 39/89 i 36/90),
- t. Pravilnik o sadržaju rudarskih projekata za korištenje nafte i zemnog gasa („Službeni list SFRJ“, broj 21/68),
- u. Pravilnik o tehničkim normativima za pripremanje mineralnih sirovina – ruda, obojenih metala („Službeni list SFRJ“, br. 36/79),
- v. Pravilnik o tehničkim normativima pri rukovanju eksplozivnim sredstvima i miniranju u rudarstvu („Službeni list SFRJ“, br. 26/88 i 63/88),
- z. Pravilnik o tehničkim normativima za podzemnu eksploataciju uglja („Službeni list SFRJ“, br. 4/89, 45/89, 3/90 i 54/90),
- aa. Pravilnik o tehničkim normativima za podzemnu eksploataciju mineralnih sirovina metala i nemetala („Službeni list SFRJ“, br. 24/91),
- bb. Pravilnik o tehničkim normativima pri prijevozu ljudi i materijala oknima rudnika („Službeni list SFRJ“, br. 4/80, 12/85, 35/87 i 51/88),

- cc. Pravilnik o tehničkim normativima pri prijevozu ljudi u rudnicima sa podzemnom eksploatacijom mineralnih sirovina horizontalnim i kosim prostorijama („Službeni list SFRJ“, broj 34/89),
- dd. Pravilnik o tehničkim normativima za prijevoz transporterima sa trakom u rudarstvu („Službeni list SFRJ“, br. 5/73, 12/74, 4/86 i 4/89) sa izuzetkom odredbi čl. od 23. do 85. i čl. od 90. do 112.,
- ee. Pravilnik o tehničkim normativima za gradnju jamskih magazina za eksplozivna sredstva u rudnicima s podzemnom eksploatacijom mineralnih sirovina („Službeni list SFRJ“, broj 12/88),
- ff. Pravilnik o tehničkim normativima za strojeve s dizelskim motorima koji se koriste pri podzemnim rudarskim radovima u nematanskim jamama („Službeni list SFRJ“, broj 66/78),
- gg. Pravilnik o tehničkim normativima za površinsku eksploataciju ležišta mineralnih sirovina („Službeni list SFRJ“, br. 4/86 i 62/87),
- hh. Pravilnik o tehničkim normativima za površinsku eksploataciju arhitektonsko-građevinskog kamena (ukrasnog kamena), tehničkog kamena, šljunka i pijeska te preradu arhitektonsko-građevinskog kamena („Službeni list SFRJ“, broj 11/86),
- ii. Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata za dobivanje morske soli i za proizvodnju morske soli („Službeni list SFRJ“, broj 20/78),
- jj. Pravilnik o tehničkim normativima za rudarske radove pri istraživanju i eksploataciji ležišta kamene soli („Službeni list SFRJ“, broj 8/79),
- kk. Pravilnik o tehničkim normativima za istraživanje, dobivanje i pripremu nuklearnih mineralnih sirovina („Službeni list SFRJ“, br. 39/85 i 40/86),
- ll. Pravilnik o tehničkim normativima za električna postrojenja, uređaje i instalacije u rudnicima sa podzemnom eksploatacijom („Službeni list SFRJ“, br. 21/88 i 90/91),
- mm. Pravilnik o tehničkim normativima za električna postrojenja i uređaje u rudnicima sa površinskom eksploatacijom mineralnih sirovina („Službeni list SFRJ“, broj 66/87),
- nn. Pravilnik o tehničkim mjerama zaštiti na radu pri rudarskim podzemnim radovima („Službeni list SFRJ“, br. 11/67, 35/67, 60/70, 9/71, 3/73 i 5/73) i to dio od člana 1. do 35.,
- oo. Naredba o obaveznom atestiranju užadi za izvozna postrojenja u rudarstvu („Službeni list SFRJ“, br. 27/80 i 67/80),
- pp. Pravilnik o mjerama zaštite pri rukovanju eksplozivnim sredstvima i miniranju u rudarstvu („Službeni list SFRJ“, br. 8/87 i 12/88),
- rr. Pravilnik o tehničkim normativima za pokretne stepenice i trake za prijevoz ljudi („Službeni list SFRJ“, br. 66/78, 13/82 i 42/88),
- ss. Pravilnik o općim mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad i uređajima („Službeni list SFRJ“, broj 18/67),
- tt. Pravilnik o tehničkim normativima za dizalice („Službeni list SFRJ“, broj 65/91),
- uu. Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi („Službeni list SFRJ“, broj 35/69),
- vv. Pravilnik o tehničkim normativima za skijaške liftove („Službeni list SFRJ“, br. 2/85 i 11/85),
- zz. Pravilnik o tehničkim normativima i o zaštiti na radu pri istraživanju i eksploataciji nafte i zemnih gasova dubinskim bušotinama („Službeni list SRJ“, br. 46/60, 37/64, 2/67 i 14/67),

- aaa. Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozije („Službeni list SFRJ“, broj 24/87),
- bbb. Pravilnik o tehničkim normativima pri istraživanju i eksploataciji nafte, zemnih gasova i slojnih voda („Službeni list SFRJ“, br. 43/79, 41/81 i 15/82),
- ccc. Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne posude pod pritiskom („Službeni list SFRJ“, broj 16/83),
- ddd. Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona („Službeni list SFRJ“, br. 53/88 i 54/88),
- eee. Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV („Službeni list SFRJ“, broj 65/88),
- fff. Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova („Službeni list SFRJ“, br. 51/73, 69/73, 11/80, 36/86 i 65/88),
- ggg. Pravilnik o tehničkim normativima za dizala na električni pogon za vertikalni prijevoz osoba i tereta („Službeni list SFRJ“, br. 16/86 i 28/89),
- hhh. Pravilnik o tehničkim mjerama za liftove („Službeni list SFRJ“, br. 51/78, 16/88 i 28/89),
- iii. Pravilnik o obaveznom atestiranju dizala na električni pogon za vertikalni prijevoz osoba i tereta te o uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda („Službeni list SFRJ“, broj 27/90),
- jjj. Pravilnik o tehničkim normativima za dizala na električni pogon za vertikalni prijevoz tereta sa kabinom u koju nije moguć pristup ljudi („Službeni list SFRJ“, broj 55/87),
- kkk. Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja i uređaja od požara („Službeni list SFRJ“, broj 74/90),
- lll. Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju niskonaponskih nadzemnih vodova („Službeni list SFRJ“, broj 6/92),
- mmm. Pravilnik o tehničkim propisima o gromobranima („Službeni list SFRJ“, broj 13/68),
- nnn. Pravilnik o tehničkim mjerama za uređaje sa svjetlećim cijevima („Službeni list SFRJ“, broj 14/67),
- ooo. Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja od prenapona („Službeni list SFRJ“, br. 7/71 i 47/76),
- ppp. Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu od statičkog elektriciteta („Službeni list SFRJ“, broj 62/73),
- qqq. Pravilnik o tehničkim normativima i uslovima za projektovanje i izvedbu električnih postrojenja u prostorijama u kojima se radi s eksplozivom („Službeni list SFRJ“, broj 17/74),
- rrr. Pravilnik o tehničkim normativima za elektroenergetska postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V („Službeni list SFRJ“, br. 4/74 i 13/78),
- sss. Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih transformatorskih stanica („Službeni list SFRJ“, broj 13/78),
- ttt. Pravilnik o tehničkim normativima za uređaje elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona 10 kV za rad pod naponom 20 kV („Službeni list SFRJ“, broj 10/79),
- uuu. Pravilnik o tehničkim mjerama za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja („Službeni list SFRJ“, broj 19/68),
- vvv. Naredba o obaveznom atestiranju prijenosnih alata sa elektromotorima („Službeni list SFRJ“, broj 21/87),

- www. Naredba o obaveznom atestiranju (homologaciji) protiveksplozijskih zaštićenih električnih uređaja koji su namijenjeni za upotrebu u prostorima ugroženim od eksplozivnih smješa („Službeni list SFRJ“, broj 25/89),
- zzz. Propisi za protiveksplozijsku zaštitu („Službeni list SFRJ“, broj 18/81),
- aaaa. Pravilnik o tehničkim normativima za postavljanje nadzemnih elektroenergetskih vodova i telekomunikacionih kablovskih vodova („Službeni list SFRJ“, broj 36/86),
- bbbb. Pravilnik o obrascima evidencija o proizvedenim i nabavljenim eksplozivnim materijalima („Službeni list SRBiH“, broj 21/78),
- cccc. Pravilnik o zaštiti na radu i o tehničkim mjerama za razvijanje acetilena i acetilenske stanice („Službeni list SRBiH“, broj 32/87),
- dddd. Pravilnik o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima radnika na tim radnim mjestima („Službeni list SRBiH“, broj 2/91),
- eeee. Pravilnik o postupku skraćivanja radnog vremena na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada („Službeni list SRBiH“, broj 2/91),
- ffff. Pravilnik o uslovima koje u pogledu kadrova i tehničke opreme moraju ispunjavati organizacije koje vrše periodične preglede i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu („Službeni list SRBiH“, broj 2/91),
- gggg. Pravilnik o vođenju evidencija i čuvanju isprava i sadržaju godišnjeg izvještaja iz oblasti zaštite na radu („Službeni list SRBiH“, broj 2/91), i
- hhhh. Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju električne struje („Službeni list SRBiH“, broj 34/88).
- iiii.

Članak 126.

(Rodna neutralnost pojmova)

Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira na to jesu li u Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 127.

(Primjena postojećih standarda i normativa)

Do donošenja novih standarda i normativa, primjenjivat će se postojeći standardi i normativi iz ove oblasti, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Članak 128.

(Prestanak važenja Zakona)

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/10).

Članak 129.

(Kantonalni propisi)

Kantoni su dužni u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti kantonalni zakon o rudarstvu usklađen sa ovim Zakonom, odnosno važeći zakon

uskladiti sa odredbama ovog Zakona uzimajući u obzir kantonalne nadležnosti i posebnosti oblasti rudarstva.

Članak 130.

(Stupanje Zakona na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.